

BULETINUL CASA ROMÂNĂ

- MARTIE-IUNIE 1989 -

CONTENTS

EDITORIAL: "Ora scadențelor" (IJS).....	3
Nicolae Novac, "Rugăciune".....	6
Vintila Horia, "Rugaciune p. rănille Țării".....	7
Ovidiu Vuia, "Universul eminescian".....	8
Georgia Tennyson, "Nu voi trânti ușa".....	25
Dumitru Ichim, "Clopote rumpe-ne.....	26
....., "Si-al frunzei cântec".....	26
Elizabeth A. Iordache, "Fata din orașul soarelui"	27
Ovidiu Vuia, "Poem lui N.N.".....	28
George Dumitrescu, "Rugăciune".....	29
Titus Barbulescu, "Varietăți literare".....	30
H. Comaniciu, "Turn Babel".....	35
Vianor Bendescu, "Dr. George Popovici".....	36
ENGLISH SECTION: F. Ghindar, I.J.S., I. Rațiu,	
I. Racoveanu, A. Stoia.....	41
Prezențe culturale românești.....	53
IN MEMORIAM: V. Mihailescu, V. Andrei.....	55
SPICUURI DIN PRESA (IJS).....	59
STIRI DE LA CRC (IJS).....	70
De la familiile din nordul Californiei.....	75
Sculptorul Mircea Paul Goreniciu.....	76
STIRI DE LA PAROHIA INVIEREA DOMNULUI.....	77
Institutul ortodox Patriarch Athenagoras.....	78
ACKNOWLEDGMENTS (IJS).....	79
Bulletin/CRC Publ.....	80
CRC BULLETIN BOARD.....	81
CRC CALENDAR.....	82
CRC Membership Roster.....	83
BACK COVER--A Tribute to Mihai Eminescu Anniv...	84

Editorial Board

Eugenia Adams-Mureșanu	<u>Foreign Correspondents</u>
Nicolae Cazacu	<u>Angela Comnène</u>
Traian Ocneanu	Dionisie Ghermani
Mihai Olteanu, Jr.	Dumitru Ichim
Vasile R. Versavia	Aurelio Rauță
Mircea Rațiu	Ovidiu Vuia
Rev. Ioan Sârbu	Secy.: Judy Smultea

SUBSCRIPTIONS: \$10/yr. in U.S.A.
\$13/yr. Canada & Surface Abroad
\$16/yr. Air Abroad
* \$5 student/retiree/new refugee discount available

ADDITIONAL DONATIONS INCOME (for bank checks)

Buletinul Casa Română

APARE TRIMESTRIAL

Redacția și Administrația: 124 Montecito Ave.
Oakland, CA 94610 - Tel. (415) 834-8558
Redactor: ILIE SMULTEA " 832-9480
Redactor literar: NICOLAE NOVAC
Anul XII Nr. 1-2

EDITORIAL

ORA SCADENTELOR

Pentru mulți dintre noi semnele vădite de tranziție ale marxism-leninismului sunt aproape de neînțeles. Cum poate să dispară în geana apusului aceea doctrină uzurpatoare dar devenită uluitoare de dominantă și înfiptă de neclintit în o treime din societatea omenească a secolului XX? Acest adevăr de nepătruns nu poate fi explicat decât superficial prin mijloace de gândire și calcule strict științifice bazate pe fenomene economice și chiar răzvrătiri sociale și politice ca cele din țările Baltice, Armenia, Georgia, ori legătura cu occidentul. Una din primele lucrări revelatoare asupra metodelor cu care comunismul s'a impus cu brutalitate asupra unor societăți cu echilibrul slăbit de circumstanțe susține că "noua clasă" de guvernatori nu poate fi înlăturată de la putere atâta vreme cât comandă și controlează în mod absolut sistemul polițienesc și armata (Vezi Milovan Djilas, THE NEW CLASS, 1957).

Neputința Kremlinului de a mai continua sub egida acestei "clase noi" însă nu arată că ar fi pierdut comanda asupra poliției și/sau a armatei sovietice. Și totuși, sub patronarea lui Mihail Gorbaciov, Moscova a procedat la reabilitarea lui Nicolae Bukharin, epurat de către Stalin în 1938, pentru că se opunea sistemului de colectivizare

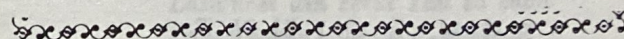
forțată a agriculturii. Dar Bucharin nu-i decât unul din masa de oameni cinstiți și harnici care au fost masacrați de către uneltele executive ale minorității bolșevice lipsită de scrupule și cocotată la cârma unei imense majorități pe care a îngenuchiat-o voinței ei bolnave de putere.

Armatele care astăzi se opun acestei clase noi de asupritori sunt cele invizibile ale milioanele de oameni uciși în mod nelegiuit și barbar de către sângeroasele trupe de CHEKA, NKVD, GPU și mai recent KGB. Martiriul și suferința lor cântăresc tot mai greu în cumpănă dreptății și adevărului împotriva abuzului și a minciunii.

Nici o crimă și mai ales cele pornite din ură și sete de putere nu se pot sustrage justiției imanente. "Fapta și răsplata"--spune o vorbă bătrânească. Mijloacele lipsite de scrupule nu pot produce rezultate bune și de durată--cu toate principiile machiaveliene din care se inspiră. Pentru cei din Kremlin acest adevăr începe să iasă la iveală. Imensele crime prin care bolșevicii s'au instalat și menținut la guvern le-au întunecat puterea de judecată și i-au dus la eșec. După prima fază euforică a început un declin treptat, în zig-zaguri, până la momentul crucial în care Mihail Gorbaciov, tot unul dintre ei, a semnalat trezirea la realitate și și-a angajat tovarășii într-un viraj primejdios dar necesar. Pentru această nouă direcție Gorbaciov își dă seama în mod instinctiv, că perestroika are nevoie de o bază de susținere. Prin reabilitarea lui Bucharin a cărui epurare de către Stalin, a deschis larg porțile spre colectivizarea forțată a pământurilor și lichidarea a 5-6 milioane de Kulaks și țărani cărți se opuneau, Gorbaciov își crează această bază de pornire. Țăranii își apărau un biet avut, agonisit cu sudoarea frunții și în numele credinței ce o purtau în inima lor când întorceau prima brazdă în fiecare an. Trupurile lor neinsuflete sunt îngropate în același pământ care refuză să dea roadele corespunzătoare colectivului. Perestroika nu-i decât o încercare de a restabili ordinea și rânduiala economică firească într-o societate care a fost supusă unui experiment în care omul a fost degradat și făcut sclavul materiei. Prin

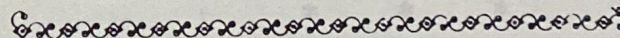
eliminarea motivului individual care să-l stimuleze și să-l inspire ca stăpân și nu slugă, marxismul s'a auto-condamnat la eșec iar barbaria, silnicia și crima au devenit armele permanente ale sistemului.

Se apropie ora socotelilor pentru suferința și martiriul a milioane de oameni uciși pentru că-si apărau drepturile lor. Dacă Gorbaciov îi câștigă spiritual pe aceștia de partea lui, cumpăna, în prezent nedecisă, se va inclina în favoarea perestroikăi. Și atunci, ora socotelilor nu va întârzia nici pentru România unde metodele staliniste s'au aplicat, mutatis-mutandis, cu aceeași teroare, brutalitate și cruzime și unde nu-i familie care să nu fi fost lovită și să fi suferit în tăcere și neputință în cursul celor 45 de ani de "transformare socialistă". Forța spirituală a celor morți se va alătura luptătorilor pentru dreptate, libertate și adevărată democrație. [IJS]

"Realism today means not the exclusion of values but their inclusion as the guiding light of our policy.... It is too soon to conclude that the Soviet policies most troubling to the West are, in fact, gone forever."

[From Secretary Baker's address to the Amer. Soc. of Newspaper Editors Convention, Wash., D.C., April 14, 1989: "Power for Good: American Foreign Policy in the New Era"]

CASA DOMBARI & CAPELA
124 HUNTERCREEK, OAKLAND, CA 94610

Nicolae NOVAC:

RUGĂCIUNE

Doamne,
dă-ne putere să rezistăm,
rănile sângerânde ale Țării să le spălăm.
Paharul mării încercări ce ne-ai întins,
a semănat pretutindeni: durere, moarte și plâns.

Doamne,
învață-ne să ne iubim;
inimă lângă inimă, una să fim.
Lupta ce va trebui să dăm, va fi dărză și grea,
fă-ne să înțelegem că o vom câștiga, numai așa.

Doamne,
dă-ne tăria să ne unim, —
sprijin de baladă Țării să-i fim.
Uitând prăpastia ce între noi ne desparte,
să pășim pe drumul Învierii, umăr la umăr, mai departe.

Doamne,
dă-ne putere să rezistăm,
Țara din ghiarele ucigașei nebunii să ne-o scăpăm.
. . . Și reîntorși, să-i sărutăm câmpiile cu flori
și sfînții ei ce-au mucezit în închisori! . . .

Vintilă HORIA:

RUGĂCIUNE PENTRU RĂNILE ȚĂRII

Nu da, Doamne, nici unui dușman
Suferința noastră dintr'un an
Și ne iartă nouă dacă plânge
Inima din noi de-atâta sânge.

Pâinea noastră, coaptă'n bunătate,
Dă-ne-o nouă ca și pân'acum,
Fă-ne, Doamne, prin durere drum
Ca unei corăbii pe 'nnoptate.

Lasă'ncet din cerul Tău să cadă
Pacea peste noi ca o zăpadă
Și pe-o rază de luceafăr mare
Dă-ne semn de milă și'ndurare.

Dintr'un cap în celălalt al zării,
Abătut cândva la o răscruce,
Umilit ca Fiul Tău pe cruce,
Zace'n lacrimi trupul rupt al Țării.

Pică-i Doamne din uleiul sfânt
Peste rănile cioplite în pământ
Și înalță din puterea gliei
Chipul cel rotund al României.

* * *

Ovidiu Vuia:

UNIVERSUL EMINESCIAN în cultura românească.

Dacă Lucian Blaga descoperă spațiul mioritic în subconștientul colectivului românesc, matrice creatoare de orizont și stil, explicabil ușor la un popor de țărani--cum bine îl numește Liviu Rebreanu--G. Călinescu stabilește, în creația sa anonimă, patru mituri principale și anume: mitul lui Traian și Dochia, mitul Sburătorului, mitul Mioriței și al Meșterului Manole.

Nu întâmplător așadar Mihai Eminescu, în opera sa, considerată pe drept ca cea mai fidelă expresie a spiritualității românești, va purcede întru realizarea unicului său tezaur poetic, chiar de la aceste izvoare populare, prelucrându-le va reuși să le dea în perspectiva viitorului, forme noi, dictate de propriul geniu, de la și din spațiul mioritic se va naște și desvolta mai pe urmă minunatul univers eminescian.

Legenda lui Traian și Dochia va lua în viziunea poetului dimensiuni cu totul titanice. Pe urmele lui G. Asachi, acesta a localizat Pionul dac pe Ceahlău, acolo Dochia fugind de Traian este transformată în stâncă, nu altfel ca Daphne în laur, M. Eminescu dorește să reînvie trecutul dacic în cadrul unei mitologii poetice, Olimp și Valhală carpato-dunărene. E cazul să remarcăm acum că nici preocupările științifice ale poetului nu au fost mai prejos de cele ale lui B. P. Hasdeu autorul celebrului articol. "Pierit-au dacii?", în acest sens îl va preocupa studiul sanscritei, considerând că va putea găsi în aceeași limbă originară, "Ursprache", sursa graiului indo-european, dac.

Desigur marele proiect mitologic a rămas nerealizat, până la noi au ajuns câteva poezii postume, scântei pe urma stelei căzătoare și nu steau însași.

Astfel prin 1870-1872, deci în anii studenției din Viena și Berlin, Eminescu compune poemul "Memento Mori" (Panorama deșertăciunilor) neprelucrat până la capăt, din el fragmentul Egiptel numai, este publicat în timpul vieții, ca o poezie aparte dusă la forma ei definitivă.

Poetul în "Memento Mori" dorește să prezinte panorama marilor imperii ale omenirii, nașterea, desvoltarea și dispariția lor, conform ritmului de corsi și recorsi ale istoricului italian G. Vico, legendă a secolelor urmărită de Triumful morții, de unde prevestirea de gong al eternității, "Memento mori".

Lucrarea în forma ei nefinisată apare inegală, dacă unele părți sunt de mare frumusețe, unitatea întregului suferă prin neînchegarea sa. În respectivul tablou al evilor, poetul, nostru. în postura unui V. Hugo român, cântă Grecia și pe poetul trac Orfeu în note remarcabile, dar Daciei--și ea ne interesează acum--ii rezervă spațiul cel mai larg.

Modelul este neîndoios Homer, tânărul rapsod vrea să scrie o epopee, pe urmele marelui bard din Chios, exact ca în ILIADA alături de lupta dintre daci și romani duc războiu și zeii, a căror poartă se află în munții de lângă bătrâna Dunăre (Danubiu). În continuare Eminescu autohtonizează Olimpul lumii antice, cum vor face urmașii lui, N. Crainic, Ion Pillat, V. Voiculescu, cu scenele biblice, transhumate de pe pământul vechii Palestine pe cel al țărilor românești.

În afară de Joe (Jupiter) cu toți ai lui, iată-l și pe Zamolxe:

Nu. Din fundul Mării Negre, din înalte--
adânce hale
Dintre stânce arcuite în gigantice portale
Oastea zeilor Daciei în lungi șiruri au ieșit--
și Zamolx, cu uraganul cel bătrân, prin drum
de nourî.

Deși încă în forma pietrei, necizelate până la capăt, cu urmele neantului de unde a ieșit, tabloul este magnific, "urieșesc", oastele dace călare pe

bouri ies din fundul mării Negre, prin giganticele portale ale stancilor, între ei, stăpanul halelor înalte și adanci, Zamolx, uragan bătran străbate drumul de nouri, cu al său car și cai de fulger!

Pasagiile privind lupta zeilor poartă în ele ecurile măreței ILIADE dar îi lipsește poetului nostru puterea și obiectivitatea epicului, să nu uităm că suntem în epoca Epigonilor, a celui mai manifest prerafaelism eminescian și a povestirii fantastice, Sărmanul Dionis. Așadar ceea ce ar fi putut să se desvolte până la o epopee homerică, mitologicul circumscriind istoricul, la Eminescu ia calea fanteziei pure, Dacia apare ca o împărăție a zeilor, acolo după moarte înviu sufletele mari, viteze, țara întreagă se aseamănă unei mănăstiri împodobită cu tablouri reprezentând miturile dace și ale credinței din bătrâni. Se vede cum încăodată fantezia eminesciană, fala lirismului românesc, învinge epicul așa cum se va întâmpla altădată dramaticului.

Secvențele sunt gigante, de-a dreptul parnasiene, supracolorate ca niște cadre semnate de Ch. Moreau, înrudite cu cele ale fabricantului de camee și emailuri, Fr. Copée. Dintre atâtea, nu vom putea cita decât câteva, subliniem însă că descrierile lui Eminescu poartă nimbul unei anumite tensiuni interioare, trăiesc prin ele însele, n'au în niciun caz răceala meșteșugului macedonskian entuziasmat că prin fiul său va putea sintetiza cea mai prețioasă nestemată din imperiul său literar, topazul.

În fantasticul decor eminescian, castelele au ferești de aur d'ofir, oglinzi de diamant cu scosuri de marmore albe, covoare de purpură și sunt așezate într-o natură tipic eminesciană, de proporții mărite după legile "urieșescului", cuvânt ce-i aparține de-altfel:

Sunt păduri de flori, căci mari-s florile ca sălci
pletoase,
Tufele cele de roze sunt dumbrave întunecoase,
Presărate ca cu lune înfoiete ce s'aprinđ;
Vorde-s ca stele vinete de dimineață,
Ale crinilor potire sunt ca urne de argint.

În respectivele păduri, zboară gândacii ca pietre scumpe, mari ca orologii, păianjenii sunt de

smaragd, fluturii cât niște nave "zidite din nălucire, din colori și din miros" au drept aripi curcubeul, oglindă diamantină care reflectă lumea grădinilor înflorite de jos "a lor murmur împle lumea de-un cutremur voluptuos". Cum s'ar spune, ne aflăm în plină Citheră visată a corespondențelor lui Ch. Baudelaire, urmat de Rimbaud cu precădere.

Nu sunt absente nici tablourile prefaelice cu zâne mândre, fete frumoase de împărat purtând donițe pe umăr, gingașe, mlădiete, trec prin iarba verde până la cerboaicele ce-și oferă, mâinilor dulci, ugerile pline, cadența laptelui scurs în donițe, umple codrul cu un murmur lin. Nu putem tăgădui asemănarea fecioarelor dace cu cele din tablourile prefaelice ale pictorului englez Burne-Jones, deși scena se află redată întocmai și într-o frescă bucolică din vila dei Misteri aflată în Pompeiul roman, inspirată desigur de Teocrit sau Vergil. Prerafaelismul eminescian a fost subliniat în critica românească de D. Popovici și după cum vedem, el este mai mult decât evident.

Dar natura Daciei se însuflețește prin apariția zânei Luna și mai ales a Dochiei, frumoasă, cu părul

de mătase auree, albă ca zăpada noaptea, mânuțele de ceară, picioarele-i mici de omăt abia ating locul pe unde trece. Când străbate râul lat, luntrea ei cu cioc de cedru argintat, e trasă de lebăde, luna, stelele, florile focoase îi cinstesc, prezența diafană. Dar momentul solemn se împlinește

Constantin Brâncuși,

Leda (1920). 24" high.

atunci când Dochia cheamă pasărea măiastră cu pene de păun--când cântă lumea râde a bucurie--o așează pe umăru-i alb și coboară în văile aurite unde râul cu ale sale unde răsună printre papură. Prin acel "Pe umărul Dochiei mândre cântă pasărea măiastră" Eminescu ridică a statuie de proporții urieșești, spirituale, este vorba de aceeași pasăre măiastră, reprezentată mai târziu în variante nenumărate de sculptorul C. Brâncuși, despre care versul popular--reluat de L. Blaga--zice că într-o noapte a cătat și s'a făcut om. Dochia pe umăr cu pasărea

măiastră din poezia lui Eminescu, este cea mai fidelă întrupare a lirismului românesc, așa cum a fost el transmis prin valul sângelui urmașilor săi de lira legendarului Orfeu.

Îl vom auzi vorbind și pe Decebal, "gândul lui-o proorocire, vorba lui-mărgăritar"/ se referă în final la strănepoții lui, "ramul din urmă din turpina de giganti". Și termină printr-un vers ce ar putea să servească motto Epigonilor cât și întregii concepții eminesciene privind pe strămoși lui și ai neamului: "Și ne simțim mari, puternici, numai de-i gândim pe ei...."

Peste câțiva ani (1875-1881) Eminescu are în plan să scrie o piesă de teatru despre regele dac Sarmis trădat de fratele său gemen Brighelu și soția lui Tomiris. Din acest proiect, tot neîmplinit, ne-au rămas postumele Sarmis și Gemenii, de data aceasta la nivelul marilor creații eminesciene. Poemul prim, conține una din cele mai pure declarații de iubire pusă în gura regelui Sarmis-Eminescu, însoțită de altfel de leitmotivul chiparoșilor uitându-se în jos cu ramurile-i negre, în timp ce teii cu umbra lată își scutură florile în vânt spre marea întunecată, corespunzător de bună seamă leitmotivului wagnerian, al mortii, din opera TRISTAN ȘI ISOLDA.

Arta poetului se ridică spre înalțuri folosind treptele unor rime de-o muzicalitate egală în armoniile ei cu cele ale sferelor celeste, ca "Și ochiul tău adânc e și'n adâncime tristu-i,/ Cu umeda-i privire tu sufletul îmi mistui!" ori în final unde avem o rememorare, anemnesis mitic și preraphaelit, fărămă din raiul petrecut dacic: "Din stuful de pe mlaștini, din valurile ierbii/ Și din poteci de codru vin ciutele și cerbii./ Iar caii albi ai mării și zimbrii zânei Dochii/ Intind spre apă gâtul, la cer înaltă ochii".

În Gemenii atmosfera este de-a dreptul gotică, una asemănătoare avem și în Strigoii, Eminescu l-a cunoscut bine pe E. A. Poe, a tradus Morella împreună cu Veronica Micle. Brighelu și Sarmis sunt frați gemeni, Dioscuri, unul al binelui celălalt al răului, primul îl declară mort pe al doilea îi ia tronul și face nunta cu văduva lui, Tomiris. La marea sărbătoare, alături de trimișii Egiptului și învingătorul Minotaurului, eroul grec, Tezeu, apare

Veronica Micle

și Darius al lui Istaspe, cel ce-a cerut în Dacia, apă și pământ. Nu lipsește Zamolxe "sămănător de stele și începător de vremuri", zeul dacic stă în fruntea mesei, la dreapta, sub vâlul cetei având mândrul soare, iar la stânga luna, sfioasă, zâmbitoare. După ce auzim iar leitmotivul cipresilor și teilor, repetat, de mai multe ori în text--de-acum semnificația

leitmotivului wagnerian nu mai lasă nicio îndoială--apare Sarmis, nebunul. Renunță la tron și la Tomiris iar pe Brighelu îl blestemă în câteva versuri memorabile, așezate lângă blestemele lui Bolintineanu din Mihnea și baba până la cele ale contemporanului nostru Tudor Arghezi. Brighelu caută să-l omoare pe fratele său Sarmis, îi urmărește umbra dar se împlinește blestemul și se înjunghie pe el însuși, exact cum a făcut-o și Dorian Gray al lui Oscar Wilde, cu portretul său.

Sburătorul, al doilea mit popular amintit de noi, în tradiția populară este un demon venit noaptea la fete să le chinuie în somn, astfel că dimineața sunt încercănate, obosite, bolnave, de multe ori sburătorul nu poate fi izgonit decât prin descantecul vrăjitoarei sau al solomonarului. Pe bună dreptate G. Călinescu susține că acest mit reprezintă sexualitatea, uneori cu păcatul împlinit, astfel că Demonul poate fi socotit și autorul procreației, săvârșite înaintea nunții. Prin urmare chinurile fetei au cauze cât se poate de concrete și lumești.

Prima transpunere exactă a mitului popular îi aparține lui I. Heliade-Rădulescu într-un poem ce poate fi considerat printre cele dintâi mari realizări ale literaturii românești. Parcă pentru a ne face o demonstrație de modul cum știe geniul său să transfigureze mitul popular, Eminescu reia tema Sburătorului în Călin, file de poveste, capodoperă între capodoperele eminesciene.

Prin pridvorul unui gazel intră în basm, de data aceasta nimic nu pare încărcat, totul își are locul bine stabilit, duce la întâlnirea fetei de împărat cu voinicul, acesta din urmă rupe firele de paing după care stă fata, fără să insist ce semnificație i s'ar putea da acestei plase, citez versurile:

Iar de sus pân în podele un painjăn prins
de vrajă

A țesut subțire pânză străvezie ca o mreajă;
Tremurând ea licurește și se pare a se rumpe
Încărcată de o bură, de un colb de pietre scumpe.
După pânza de painjăn doarme fata de mparat;
Inecată de lumină e întinsă în crivat.

În acest cadru, legătura celor doi, nu are nimica de păcat în ea, astfel ni se arată de altfel ca în Cezara că pentru poetul nostru iubirea pământescă este tot atât de sacră ca și cea zisă cerească. Ea se împlinește ca o liturghie, la altarul imensei Catedrale cum este natura.

În partea II-a doar patru versuri, insistă asupra efectului descoperit la întoarcerea din visul alb al iubirii, firele rupte, buzele vinete și supte, astfel că fata va pune aceste semne pe seama unui "...Sburător cu negre plete, vin la noapte de mă fură". Dar numai avem nimica din chinurile fierbinții ale mitului popular sau poeziei lui Eliade Rădulescu.

Partea treia este închinată frumuseții femeii, sortită prin desvăluirea ei să-și facă iubitul fericit. Dorința de a-l revedea în visul ei frumos este arzătoare dar fără nicio urmă de păcat, așa cum și dragostea cerească este. În capitolul următor întâlnirea lor se repetă în același amestec trupesc și divin, profan și ceresc, astfel că atunci când zburătorul nu mai vine, poetul găsește că ea nu ar trebui să-și arze ochii și frumusețea, plângând "Dulce noaptea lor se stinge, / Și nici știi ce pierde lumea. Numai plânge, nu mai plânge!"/

Frumusețea femeii este proiectată astfel în lumea ideilor pure, alături de madonele lui Raffael sau a Monei Lisa de Leonardo da Vinci.

Urmarea însă, din parte VI-a, duce la realitate, descojește basmul până la sămburele său crud dar adevărat. Împăratul o alungă pe fată să nască pruncul de prinț într-o colibă. Așa că voinicul întors după șapte ani, își întâlnește prin codru, odrasla: "Bună vreme măi băte! -- Mulțămim, voios străin! -- Cum te cheamă, măi copile! -- Ca pe tată-meu-Călin". Descrierea interiorului colibeii ne amintește de cel boem din Sărmanul Dionis. Totul în

miezul fermecat al pădurii duce, ca o lumina mare la întâlnirea celor doi, într-un sărut pus nu pe o stelă funerară ci pe al vieții clocotitoare: "Și bărbia i-o ridică, s'uită în ochii plini de apă, / Și pe rând și-astupă gura, când cu gura se adapă.

Rezolvarea dragostei cu Zburătorul (VII), nu se termină prin descântecul vrăjitoarei ci în cea mai strălucită nuntă ce-a putut exista vreodată întinsă pe masa codrilor carpatini. Intervenția gazelor cu nunta dintre fluturile mire și mireasa viorică, introduși de crainicul greer cu ale lui vorbe "Să iertați, boeri, ca nunta s'o pornim și noi alături" îl așează pe Eminescu deodată în cel mai de sus Parnas al poezilor.

Casa memorială "Mihail Eminescu" de la Ispotești

Totodată constatăm că nici unde Eminescu nu se simte mai fericit ca în natura țării sale, unde s'a născut și copilărit, astfel că expresia "codrul frate cu Românul" își găsește realizarea în poezia sa, vârful cel mai înalt atins vreodată de spiritul românesc, pornit pe calea cunoașterii ființei sale autohtone și tradiționale.

Trăirea în spațiul mioritic românesc o mai reia Eminescu în multe alte poezii, dar în primul rând în cele compuse în ritmul troheului popular bine cunoscut de el, valoros culegător de poezii populare, astfel că dacă l-am parafraza pe Goethe am zice că cinstea cea mai mare pentru poet nu a fost de a fi considerat printre homerizi ci printre folcloriștii români.

Va cultiva cu strălucire unică, în marmora cuvântului, troheul eroic și luminos al poeziei populare, îl putem net diferenția de troheul ce va fi caracteristic lirismului său melancolic, nemângăiet cu un dulce dor de moarte.

Iată troheul popular la Eminescu:

Legănându-se din unde
În adâncu-i se pătrunde
Și de lună și de soare
Și de păsări călătoare,

Și de lună și de stele
 Și de lună și de rândunele
 Și de chipul dragei mele.

alături de troheul propriu eminescian din "Peste
 vârfuri!"

Mai departe, mai departe,
 Mai încet, tot mai încet,
 Sufletu-mi nemângăiet
 îndulcind cu dor de moarte.

Sau chiar din "O rămâi" unde troheul popular se
 eminescizează de-a binelea:

Astăzi chiar de m'as întoarce
 A ntelege n-o mai pot...
 Unde ești copilărie,
 Cu pădurea ta cu tot?

Se poate, după Noica, susține, că Eminescu a
 trăit ÎNTRU spațiul mioritic adică se află în el dar în
 același timp se deschide spre alte orizonturi
 creatoare.

Și am mai adăoga, din analiza poeziei
 eminesciene reese că pesimismul său schopenhaurian-o
 și scrie într-un articol din 1889--nu este unul de
 structură sufletească ci consecința stărilor sociale în
 care a trăit. Oricum voința oarbă de-a trăi
 schopenhauriană primește un decisiv amendament.
 Dacă filozoful german consideră că omul se poate
 retrage mersului orb al vieții prin asceză și poezie,
 Eminescu arată că ea se mai realizează prin
 întoarcere la natură și iubirea în sanul ei, așadar
 asceza lui Eminescu ar fi, cum am mai arătat-o, o
 logodnă sau nuntă albă, în doi.

Aș conclud deci că privit prin perspectiva
 spațiului mioritic, universul eminescian se naște cu
 adânci rădăcini în el, seva poeziei sale izvorită din
 această matrice autohtonă cu întoarcerea la icoanele
 strămoșilor, îl purghează de orice undă de pesimism,
 inclusiv schopenhaurian. Pentru Eminescu fericire
 înseamnă numai atunci când poate sta de vorbă cu
 străbunii lui la masa tăcerii a codrului românesc. De

aici, pe bună dreptate marea lui personalitate a fost
 confundată cu România însăși. Căci dacă printr-o
 catastrofă oarecare, n'ar mai supraviețui decât opera
 lui Eminescu țara și neamul său ar trăi în
 continuare, prin el și minunatele sale versuri.

Același troheu eroic caracteristic poeziei
 populare îl utilizează Eminescu și în Doina sa, scris
 cu puțin timp înainte de îmbolnăvire, un fel de Missa
 Solemnis al romanismului de totdeauna:

Ștefane, Măria Ta,
 Tu la Putna nu mai sta,
 Lasă Arhimandritului
 Toată grija schitului,
 Lasă grija Sfinților
 În sama părinților,
 Clopotele să le tragă
 Ziua întreagă, noaptea întreagă,
 Doar s'ar îndura Dumnezeu
 Ca să-ți mântui neamul tău!

Manastirea Putna

Numai în lumina acestor date putem admite după
 Călinescu--deci ne referim la al treilea mit
 fundamental--că "Mai am un singur dor" este o
 Mioriță eminesciană. Căci dacă analizăm cu atenție
 Miorița populară în ediția lui V. Alecsandri, rămanem
 mirați cum de nu i s'a simțit mesajul, odată ce
 credem că el apare destul de clar. Acțiunea are loc
 "pe un picior de plai, pe-o gură de rai" acesta din
 urmă e un teritoriu circumscris în netimpul basmului
 cum Dacia din visul lui Eminescu, numai acolo poate
 exista oia năzdravană să-și avertizeze stăpanul,
 prin graiul ei desvălundu-i planul tovarășilor lui,
 plânge lacrimi de sange. Acest "dac-o fi să mor" nu
 aduce o certitudine, deci pasivitatea reproșată așa de
 mult păstorului mioritic este nejustificată. Din nicio
 vorbă a sa nu reese intenția sa de a se preda,
 gustându-și fără luptă moartea ca orice vrednic
 slujitor al lui Thanatos, cum vor fi unii iconari
 bucovineni în frunte cu Mircea Streinul, pe urmele
 lui Trakl.

Păstorul mioritic este preocupat de cu totul
 altceva: dacă ar fi să moară în singurătatea codrului
 să nu rămână cumva neîngropat și fără ritualul

cerut, ori pe acesta îl vor executa ca pe o nuntă cosmică, elementele naturii înconjurătoare:

Soarele și luna
Mi-au ținut cununa
Brazi și pâlinași
I-am avut nuntași
Preoți munții mari
Păsări lăutari
Păsărele mii
Și stele, făclii.

În lumea antică cea mai mare nenorocire era să nu fi înmormântat pe cand la vechii Daci în credința lor în nemurirea sufletului să nu li se îplinească randuiala cerută. De subliniat că frăția cu codrul se face doar pe durata săvârșirii unei taine, ea ajută o trecere ca peste un pod, până la văzduhul de dincolo. Faptul că păstorul nu vrea ca oița să pomenească de ritual, mamei sale, însă arată că e vorba de un ceremonial obișnuit la înmormântare, în unele sate din Mții Apuseni morților tineri, li se aduce la groapă un pom de brad.

De aceea pare artificială punerea în relație a Mioriței cu Baltagul lui Mihail Sadoveanu, roman în care Vitoria Lipan își pierde soțul dar nu lovește până ce nu se convinge că bărbatul ei a fost omorât și atunci prin brațul fiului ei. Că Sadoveanu ar fi vrut să dea o replică Mioriței e posibil, numai că în baladă nu moare nimeni, e o simplă prevedere în caz că ar surveni. Ea ține de religiozitatea țaranului român, păgână apoi creștină, bine o descrie Liviu Rebreanu în "Lauda țaranului roman", discursul său de recepție la Acad. română.

Prejudecățile sunt așa de înrădăcinate încât criticii au reacționat prompt când Al. Paleologu a făcut legătura Baltagului nu cu balada Miorița ci cu mitul lui Osiris.

La Eminescu în "Mai am un singur dor", în primul rand nu-i vorba de niciun ritual. Titlul dat la început de "Dorința unui dac" venea în contradicție flagrantă cu Rugăciunea unui dac, unde ne confruntăm cu cel mai puternic dispreț față de lumea înconjurătoare ori la Eminescu "în Mai am un singur

dor, ideile ne conduc pe cu totul alte tărâmurii. Căci este vorba de o dorință cat se poate de umană, aproape comună, când în primul rand privește înmormântarea și sfarsitul fizic, de-asupra acestei singurătăți ar vroi să adune la o laltă tot ce i-a fost mai drag în viață: codrul, marea, cerul senin, în loc de sicriu tinere ramuri. Numai toamna să plângă în urma sa, în timp ce izvoarele să cadă cu zgomot, alunece luna prin varfuri lungi de brad, talanga să pătrundă recele vânt al serii și teiul sfânt să-și scuture de-asupra-i floarea. Deci departe de a fi ceva trecător, la Eminescu asistăm la o contopire a trupului cu pământul, luceferii din cetini o să-i zâmbească fiindu-i prieteni. Așadar nu o stare provizorie, fie și de taină ca în Miorița ci una aparținând eternității.

Și pentru a exprima pacea eternă a omului întors singur în sanul ei, Eminescu nu adoptă troheul popular al Mioriței ci practică iubitul său iamb, alături de care introducerea dactilului-m'am ocupat de-aproape cu acest aspect într-altă lucrare--în versul al doilea împrumută poeziei o unică armonie, toate cuvintele nu au alt rol parcă, decât să sugereze liniștea păcii eterne-moartea. Poezia "Mai am un singur dor" reușește să dea forme neîntrupatului și veșnicului neexprimat al desmărginirii, așa cum nu vor mai realiza, fiecare în felul său, decât Goethe și Leopardi.

Deci am completa ideea lui G. Călinescu, prin "Mai am un singur dor" Eminescu nu numai că-și scrie propria Mioriță, dar trece de la spațiul numit de Lucian Blaga mioritic, carpato-dunărean la unul universal astfel că se delimitează noul univers eminescian tot atât de important ca orizont și stil creator în existența culturii românești.

Despre mitul Meșterului Manole, de la început remarcăm că el a fost cel mai prelucrat în literatura cultă și total înstrăinat de modelul său original. E adevărat că și versiunea populară privește pe creator și actul său artistic, însă nu duce la concluzia că pentru satisfacerea operei este necesar ca meșterul să-și sacrifice soția, firul conducător este cu totul altul.

Subiect tratat în multe poezii și piese de teatru din el se desprinde doar figura singulară a Meșterului Manole, pe acesta până la urmă Adrian Maniu îl ridică la ceruri ca pe un sfânt de excepție.

În fond poemul popular al Meșterului Manole cuprinde două părți: prima este prezentă mai la toate popoarele, de la cele din Caucaz, prin unguri, sârbi, romani până la grecii meridionali, descrie o credință veche după aceasta zidurile unei mănăstiri nu pot sta în picioare decât dacă se închide în ele o ființă vie. Motivul descinde mult îndărăt, Agamemnon o sacrifică pe Ifigenia ca să primească vant prielnic iar în Vechiul Testament i se cere lui Avram să-și sacrifice fiul, fapta este răzbunată până la urmă, pe când pe Avram îl oprește Dumnezeu să-și aducă jertfa cerută. Ori poemul roman Meșterul Manole în partea lui a doua tratează tocmai această pedeapsă a sacrificiului uman, nu numai Manole ci și meșterii săi până la urmă își pierd viața. Literatura cultă neglijează total principiul medieval, colectiv, compus din Manole cu toți meșterii lui, nu ia în considerare decât individul și personalitatea sa. Mai mult, G. Călinescu mai dă o pildă de superficialitate impresionistă atunci când afirmă, negru pe alb, în Istoria literaturii romane de la origini ca meșterii scăpară, sărind cu aripi de șindrilă. Iară Manole muri prefăcându-se în fantană".

Așa ceva poate să scrie numai un străin de poemul popular și G. Călinescu sigur nu-l cunoaște, odată ce meșterii mor și ei, TREBUIAU SĂ MOARĂ, atât în versiunea lui Vasile Alecsandri: "care cum cădea/ Stancă se făcea" cât și în cea a lui G. Dem. Teodorescu: "și unde pica/ Trupu-și despica".

În această parte a poemului reese omenia și din nou, religiozitatea profundă a romanului după dictonul că dacă iei viața unui aproape al tău, cu viața ta o vei plăti.

Eminescu nu s'a ocupat direct cu mitul Meșterului Manole, dar l-a exemplificat prin însăși munca sa, autentică luptă a lui Iacob cu îngerul, aici a poetului cu forma cuvântului, zidurile dărmate noaptea sunt multele lui variante, de mult ori anumite postume s'au putut păstra în ruina lor, spre

satisfacția unor critici grăbiți, în frunte cu G. Călinescu, să semnaleze petele, lustruindu-se pe ei, din soarele eminescian urcat la zenitul nemuririi.

"It is I, Beatrice, who send you to him."

Dar după cum se știe eroul însingurat se distanțează violent de modelul său popular, se așază chiar la antipodul lui, el tipizează pe demiurgul geniu, Hyperyon cu destinul petrecut în sferele înalte ale veșnicilor, în acest sens Luceafărul este cu adevărat întruparea absolută a Ideii în materia sensibilă. Dar în mod paradoxal deși se depărtează, în legile spiritului e posibil, în același timp se apropie mai mult de mitul popular, pe alte căi decât ale naratiunii însă. El, meșterul, nu-și jertfește iubita, aceasta îi este luată prin legile necruțătoare ale cosmosului. Geniul sortit nemuririi, duce ca o pedeapsă la sacrificarea iubitei și a fericirii Pământeste. Tot focul din privire și nimbul nemuririi, toate le-ar da în schimbul unei ore de iubire.

În fond Eminescu transfigurează mitul popular în mod cu totul ideal. Nu întâmplător în primul lui concept, iubirii sunt blestemați de zeu să nu moară împreună, ca apoi în forma definitivă să prelucereze un basm popular, întreaga metrică ne și poartă pe aripile celui mai strălucit basm povestit vreodată în limba românească.

Meșterul Manole cu iubita furată de Cătălin, aici sacrificiul este înlocuit cu legea imponderabilă a destinului, devine Hyperionul nemuritor în lumea lui și rece, dar în raport cu cei de pe pământ suferă și el o anumită moarte, din ea va naște fantana lui, Poezia, loc de unde vor veni să-și ieie lumină, toți urmașii săi.

S'a mai spus pe bună dreptate că în Luceafărul, din toate punctele de vedere Eminescu atinge Absolutul, dar eu aș merge mai departe și aș susține că pe acest drum se află el tot timpul, corespunde ca poet întocmai formulei hegeliene, după filozoful german poezia alături de religie și filozofie, reprezintă o modalitate a omului de a-și apropia din înstrăinarea vieții sale, Absolutul.

În acest caz Absolutul se relevă prin cântecul armoniilor celeste-atat de căutate de Eminescu încă din primele sale poezii așadar, după crezul său de artist al Logosului, Poezia se cere ridicată cât mai aproape, până la contopire cu aceste armonii primare și ultime, în același timp.

Mihai Eminescu poetul absolut și al Absolutului, reușește să creeze prin versurile sale, forme perfecte, numenalul-lucrul în sine--al Frumuseților eterne.

Pe această cale a putut să scrie și cele mai frumoase, inegalabile sonete ale literaturii romane, în forma fixă a endecasilabului iambic, astfel alături de maeștrii genului Petrarca, Shakespeare și Baudelaire, înviește tiparul mereu neschimbat. Unul eleat al divinului, reîntors perfect în el însuși, pe verticală ca pe orizontală unind sărutul brancușian, coloanei infinite în pecetea fixă a Sonetului, statuie a veșniciei.

Eminescu, printre postumele sale ne-a lăsat și câteva terține. Deși cu siguranță a cunoscut Divina comedie a lui Dante, îl urmează mai pe necunoscutul astăzi Wernicke, în această altă formă fixă își nemurește iubirea fericită cu Veronica la Iași dar la nivelul marilor lui creații este Mușat și ursitorile, în acest poem dezbate încăodată problema celui ales, căruia mamă-sa le cere usitorilor să-i dea în loc de un trai fericit, durerea unei vieți eterne. Dar să redăm câteva terține pentru ideea și frumusețea lor:

Căci i s'a dat să simtă întotdeauna
Un dor adanc și îndărătnic foarte
De-o frumusețe cum nu e nici una

Și s'o ajungă chiar e dat de soarte,
căci tinereță neîmbătrănită
Îi dăruim și viață fără de moarte.

Dar neîntrupat e chipu-acei iubite
Ca și lumina ce în cer se suie
A unei stele de demult pierite"

El n'a fost cand era, el e cand nu e.

Desigur despre tinerețea neîmbătrănită și viața fără moarte a lui Eminescu s'a scris și se va mai scrie, în cele de față doresc să insist asupra altui aspect al nemuririi poetului, un cult ce poate fi descoperit la mormantul său aflat în cimitirul Bellu. Dacă treci peste tulburarea liniștii sale, prin barbara îmbulzeală în juru-i a altora, vom găsi sub teiul sfânt întotdeauna cate-o floare proaspătă la căpătaul său, piatra groapei sale pe margini este roasă de atingerile mainilor și buzelor credincioșilor întru poezia lui Eminescu, așa cum numai în biserica sa din Roma, mana în bronz a sfântului Petru, se mai arată a fi.

Marea Poezie a lui Mihai Eminescu vorbește tuturor de la cel mai distins academician la cel mai umil dintre muritori. Ea nu are nevoie de explicările socialistului hermeneut căci se adresează fiecărui suflet, impresionează direct prin miracolul formelor ei parcă ar fi uriașii din legendă. La fel ca simfoniile lui Beethoven și sculpturile săpate în marmora de Carrara ale divinului Michelangelo. Fiindcă așa e arta marilor, unici Demiurgi, Titani ai Omenirii.

Și Eminescu de bună seamă se înscrie printre ei, poezia lui de mult se confundă cu graiul inimii neamului său, spațiu mioritic transfigurat într-un nebănuit univers eminescian.

Și-acum în momentul solemn, cand trăim Apoteoza marelui Poet fie-mi permis să închei, închinandu-mă Lui, pe limbajul inimii, al Poeziei"

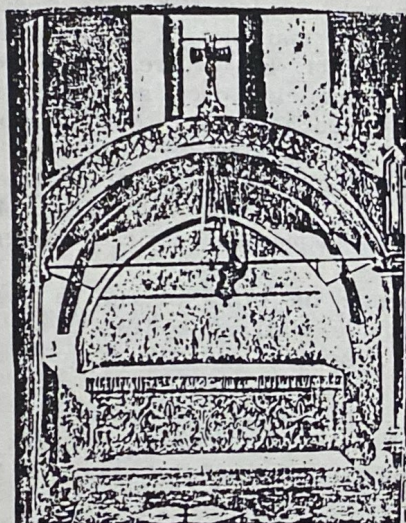
Poet al minunilor toate
Luceafăr călcând peste hăuri
Înaltă'n zenit și nemoarte
Țari dace pe trepți de Ceahlăuri,
Iar pruncii îi suie în poale
Sub cetini să bea din izvorul
La care pe pajiștea moale
De nalturi le-astămpără dorul.
Căci versu-i deschide fereastra
Meru către largi absoluturi
De unde vrăjită, Măiastra,
Se ntoarce în forme și luturi...
Pe-al neamului cer, auroră

E astru că-n veci nu dispăre,
 Perfectele sfere adoră
 Cu ele crescând tot mai mare.

Durează pe vatră de-azururi
 Lumina lui albă, de-apururi.

Iunie 1989

Ovidiu Vuia

PUTNA. Biserica mănăstirii. Mormintul lui Ștefan cel Mare

"Nici o literatură puter-
 nica nu poate exista decât
 întemeindu-se pe baza largă
 a geniului național."

[Eminescu, in TIMPUL]

GEORGIA
 TENNYSON

NU VOI TRÂNTI UȘA ...

Când voi pleca din viață
 Eu nu voi trânti ușa.
 Ci tiptil și cu grije
 Voi trece-n neștiință
 Cu zâmbetul pe buze

Intr-un apus de soare
 Cu nouri viorii
 Voi trece ca o umbră
 De nimenea știută
 Cu ochiul neștiinței
 Voi mai cuprinde-odată
 Tot ce-am iubit cu ființa,
 Cu sufletul și mintea.

Apoi,
 Cu bucurie, îmi voi lua zborul
 Spre lumi necunoscute
 Unde mi-am trimis dorul
 De mai frumos, mai bine.
 De tot ce-am năzuit
 Un joc de curcubeie
 Ce-ades mi-a încălzit
 Simțirea înghețată
 De prea urâtul vieții.

Iar când plin de lumină
 Imi voi împlini visul.
 Mă voi topi în focul
 Abisului dintâi
 Și voi uita deodată
 Tot ce-a fost suferință
 Tot ce acum mă doare
 Și nu spun nimănui

Apoi când voi renaște
 Și trece iar în ființă
 Purtând în suflet dorul
 Supremei împliniri,
 Voi căuta-n cântec,
 Culori, forme și visuri.
 Să regăsesc ecouri
 Din lumile dintâi.

Deaceea,
 Eu nu voi trânti ușa
 Când voi pleca din viață
 Ci tiptil și cu grije,
 Voi trece-n neștiință
 Cu zâmbetul pe buze.

NY 1988

George Tennyson

Clopotе rumpe-ne

Plâng în frescă volevozii
Și la Putna și la Cozii,
Plâns de arbor când furtuna
Face crinul, mărul, una...
Plâng a clopot de bejenii
Și de vineri și de denii,
Clopotе rumpe-ne!

Țara iar e'n cumpene!
Stefane Măria Ta
Nu e timp a lăcrăma,
Că de când ne știm pădure
N'a fost neam să nu ne fure,
Că de când ne știm luminii
Au venit mereu străinii...
Clopotе rumpe-ne!

Țara tot în cumpene,
Zbuciumată ca stejarul!
Minduiesc: unde-i tătorul,
Iar în picuratul lunii
Unde-i colbul, unde-s hunii,

Harapii și hrăpăreții,
Fiii puste și lăieșii?
S'au dus toți și de-or să vină
Mai avem locuri sub tină.

Stefane Măria Ta
Nu e timp a suschira,
Că așa ne este soarta
Lângă drum de hoji cu poarta.
Au venit — ropot de ploi
Plecând în pustiu strigoi,
Fără nume și mormânt
Bube-ascunse în pământ.

Și-or să vină, las' să vină
Mai avem locuri sub tină.
Clopotе rumpe-ne!

Țară, tot în cumpene!
Că așa ni-i scris hotarul:
Ca barbarul
Să nu moară'n țara lui
Cî'n câmpul valahului.

Și-al frunzei cântec

După pânză de paing
Anii dinspre umbră ning
Și paingul
Bube lingu-l
De la grajd se vrea'n altar...

Cântă frunza de stejar:
Paingă, paingă
Blestemul te'nțingă,
Că înspre altar
Crește un stejar,
Până'n Transilvanii
Își umbrește anii,
Până'n Bucovină
Își cerne lumină,
Până lângă mare
Freamătă răcoare
Și de-i steaua bună, rea
Il oglindă Dunărea.

Paingă, paingă,
Mătura să-și stingă
Pohtire de-altar
Umbra de stejar.

Painga cu linsorile
Și cu lipitorile
Au făcut sabat
Pe un os spurcat,
Să pornească'n zori,
Pe la cântători,
Pânzele de holburi
Să le iese'n colburi
Peste grădini,
Peste lumini.

De după altar
Frunza de stejar
Fluturată'n vânt

Cuvântă pământ:

Cine-o răvni Transilvanii
Fie-i nunta în jelanii,
Casa fie-i moară spartă
Urzica străjer în poartă,
Și Suceve de-o fi vrând
Curgă-i smoolă pe comând
Și Dobroge de va cere
Plesnească-l pohta în fiere.
Cine va'ndrăzni hotare
N'aibe fii la'mormântare.

DUMITRIU ICHIM
Kitchener, Ontario

ELIZABETH AURELIA
IORDACHE

Fata din orașul soarelui

Se plimba mereu hai-hui;
Nu spusese niciodată,
Cum că ea, ar fi o fată
Din Orașul Soarelui:

Se plimba când era ploaie,
Pași-i străzile băteau,
Grele gânduri se loveau,
De pe fruntea ei șiroaie.

Trecătorul îi zărea
Mersul ca un pas de zbor,
Dar trecea nepăsător,
Nestiind cine era.

Ploaia face-un dar în lume,
Iar pe fata cea tăcută,
Lumea o zărea pierdută,
Cum se plimbă, parc'anume.

Au zărit-o iar și iar,
Numai seara când ploua;
Lume-a prins a se mira,
Că se plimbă în zadar.

Se mirau mulți trecători,
Când zăreau pe trotuar,
Fata cea cu gând hoinar,
Cum trecea sub ploi și nori.

"Da, plimbările-s plăcute,
Dar dece?", se întrebau
Oamenii când o zăreau,
Cum trecea pe străzi tăcute.

Se uita în jur absentă,
O vedeau cum merge'ncet,
Liniștit, cu pas de-ascet
Și trecea indiferentă.

Era omul nimănui;
Cine-ar fi crezut vreodată,
Cum că ea ar fi o fată,
Din Orașul Soarelui.

Ovidiu Vuia

P O E M

Lui NICOLAE NOVAC,
la 70 de ani

Mi-e sufletul, brad solitar
așezat pe-o stâncă în vârf de munte,
își adapă cetinile la izvoarele cerului,
se împodobește cu luminile stelelor
și ofirul luceafărului căzut în iezere
la ora tainelor și vrăjilor
descântate de solomonari în cenușa Sânzienelor,
către miezul nopții.
Dar sub povara furtunilor și troienelor sălbatece
ar fi căzut de mult,
de nu erai tu,
cu mioarele tale albe și năzdrăvane
să-i înconjuri, să-l aperi și cu răsufierea lor caldă
--ca în ieslea Domnului--
să-i dai viață, împărtășindu-i din potirul inimii,
Sfântul Duh al prieteniei.

Ca unul din brazii peisagiului pictat de Caspar
David Friedrich
pentru altarul bisericii, mi-e sufletul,
pe el, cruce a Golgothei,
stă crucificat Baraba, tâlharul,
destinul vieții mele, hărțuit,
de lupii tuturor întunecimilor.
Frații mei n'au vrut
să-mi aducă, mag răsăritean,
în mâni, paharul umplut cu mirul lecuitor al ranilor,
Acest gest ușor, le-a lipsit cu desăvârșire,
din contră cât au putut
mi-au răscolit și viciuit durerile.
Lăsându-mă jefuit și singur.

Nu mi-a mai ramas decât să mă jelesc
ingenunchiat, ca năntea zidurilor Ierusalimului dărâmat,
cum este interiorul meu prădat de furii.
Dacă nu erai tu cu mioarele tale albe și năzdrăvane
să-mi împărtășești din potirul inimii
Sfântul Duh al prieteniei.

[O.V.--25/10/87]

RUGĂCIUNE

O, Doamne,
Ce-i glasul meu în fața vrerii Tale?
Nici să mă 'nfrâng nu pot și nici să strig ...
Simt doar că mă pătrunde asprul frig
Și că mă 'nneacă nouul de jale.

Simt mâna ta pe umăr tot mai grea,
Țărâna tot mai lacomă mă cheamă...
În desfrunzirea toamnei de aramă
Bocește vântul prohodirea mea...

O, de-ai fi lovit în mine fără milă,
De gem la poarta raiului închisă,
De-mi port povara, ca un rob, în silă,
Pe drumul risipitului meu vis,

Îngăduie-mi, Stăpâne, să fiu tare,
Să-mi țin durerea 'n piept, cu mâna strânsă,
Și, de va fi să-mi fie viața stânsă
Și stânsă pentru mine orice zare,

Îngăduie-mi, în tragicul apus,
Să nu mă 'ndoi, umil, ca o răchită,
Cî'n clipa dureroasă hărăzită
Să 'ndur securea ta, cu fruntea sus!

GEORGÉ DUMITRESCU

Titus Bărbulescu

Varietăți literare

A FACE POEZIE ROMANEASCA

"Chiar și atunci când scriu stihuri originale
nu fac decât să tălmăcesc.

Așa găsesc că e cu cale.

Numai astfel stihul are un temei
Să se-mplinească și să fie floare.

Traduc întotdeauna. Traduc

în limba românească

un cântec pe care inima mea

mi-l spune, îngănat suav, în limba ei."

Lucian BLAGA, Stihuitorul

(Cluj, 1961)

Poezia este un "făcut", iar poetul este genitorul, participă la marea facere care continuă sub ochii lui, o ascultă în muzica lui interioară, o pipăie, o gustă, o miroase. Un poet ca Blaga, bunăoară, formator de limbă, lămurește prin cuvinte un crâmpel din misterul existențial și cosmic care ne înconjoară. Il tălmăcește într-un cântec vechi--de "peste vremi"--adică moștenit din limba părinților, repetitiv în ce privește petrecerea lui în viață, dar totuși atemporal, grație unei expresii genuine care poartă în ea un absolut când cântă eternitatea: versul "să se împlinescă și să fie floare". Sau: "...încântarea ce mă cuprinde în fața/puterilor, în ipostază de boabe" Mirabila sămânță; sau: "...eu cu lumina mea sporesc a lumii taină" (Eu nu strivesc corola de minuni a lumii); sau: "...Și totuși cu cuvinte simple ca ale noastre/ s-au făcut lumea, stihurile, ziua și focul./ Cu picioare ca ale noastre/ Isus a umblat pe ape" (Tristețe metafizică). Sau, în sfârșit, celebrând nașterea poeziei, grație cuvântului

dat poetului în mod minunat--de cine?--de autorul mării faceri care continuă în sânul firii peste moartea făpturii:

...Privind la hora flăcării,/întâmpinăm
cald,/ ce se revarsă peste noi/ de pe tărîmul
celălalt./ Ne pierdem ca să ne-mplinim./ Mergând
în foc, mergând în spini,/ ca aurul ne rotunjim/
și ca ispita prin grădini.

(Solstițiul grădinilor, 1961)

Pentru L. Blaga, cuvântul nu poate fi pieritor, ci act de cunoaștere, este sacralizat și cosubstanțial cu Cuvântul de început al evangheliei lui Ioan:

...Cuvântul era la Dumnezeu... Toate prin
el au luat ființă. Iar cuvântul s'a făcut
trup și a locuit printre noi

Lucian Blaga--homo religiosus, cert! totuși nu împărtășește cosmogonia și certitudinea mistică a filosofiei practice creștine, care din Sfânta Treime revelată omului s'a întrupat în Sfânta taină a eucharistiei. Marele nostru poet contemporan este un mistic profan al ființei și al creațiunilor acesteia în convergență cu Verbul primordial din care ne-am frânt în sânul firii, cu vocație de perpetuă facere. Pentru poetul român, cuvântul singur, întrebându-se și căutându-și sensul original este revelant, metamorfozat în poezia firii și a ființei. Din sec și abstract--rațional--devine concret, plin de sensurile licăritoare de lumină, când de tenebre, ale unui "sfânt mister".

..și-ntocmai cum cu razele ei albe luna
nu micșorează, ci tremurătoare
mărește și mai tare taina nopții,
așa îmbogățesc și eu întunecata zare
cu largi fiori de sfânt mister....

(Eu nu strivesc corola de minuni...)

Exprimat în limbă omenească, transpus firește, după graiul moșilor și părinților, în românește, cântecul dorului-dor al poetului român este mai trainic--căci vine din arhaitatea rostită din mamă în mamă, decât buzele pieritoare care l-au șoptit, în timpul unei vremelnice peripeții a istoriei. Spornic, rupt muzical dintr-o eternitate, așa cum toate simfoniile lui Mozart, de la întâia la Jupiter, cântă tema absolutului. Convergențele tematice ale poeziei lui L. Blaga poartă pe, și procedează expresiv din muzica absolutului mozartian, din absolutul cântecului popular românesc, din absolutul "cuvintelor potrivite" și rostite în românește ("rostru", a rosti, gură înseamnă, destinată să comunice, "cuminecând" ce altceva decât misterul incarnării cuvântului lui Dumnezeu în om?..)

LUCIAN BLAGA

...Lucian Blaga formula în ritmul pasului, o arie, un vers. În stare de veghe, sau de vis. (Sigur că umbli în stare de vis: "...și în jur parcă-mi colindă dulci și mândre primăveri" ...spunea fratele lui mai mare în poezie, Mihai Eminescu.) Ne spune Blaga într-o confidență:

In cursul noptii m'am trezit de câteva ori.... M'au deșteptat niște stihuri ce voiau să se închege în mine. Întâiul stih se alcătuiuse în mine încă de cu seară, în ritmul pasului, sub stelele vii, când am urcat singur din cătun pe poteca șerpuitoare, spre lăcașul meu de lângă pădure.... Acum, trezindu-mă, simt că a crescut singur în timpul somnului. Și poezia crește, se rotunjește, rămânând totuși deschisă într-un fel....

(L. Blaga, POEZII, 1966, p. 479--ed., Ivascu)

Nu te aștepti de la un poet să-ți dea ție, cititorului, o rețetă de fabricație a poemului--așa ceva nu există. Cititorul este bucuros să afle cum se comportă uman, fizic, autorul în ce privește "țâsnirea de energie "meta-fizică," venită din spațiul și timpul de dincolo, de pe tărâmul celălalt: "un jaillissement, une énergie, une vibration instantanée..." ar fi spus H. Bergson. Il interesează, pe cititor, actul de creație al autorului în confruntare dialectică cu celălalt, cu ispititorul pe care îl înfruntă rupând din el un crâmpeli de cunoaștere la puterea omului-ființă cuvântătoare: omul este a cincia stihie--Mitică--semănată printre elementele creațiunii. Temeiul traducător al acesteia. Numai el poate circumscrie cu faptă "și cuvinte ca ale noastre" o minune, o întâmplare extravagantă, ca nașterea, de pildă, ca iubirea, sau ura față de celălalt, față de lume, de misterul galaxiilor supuse mișcării perpetue, nu morții. Intre "omul gânganie a infinitului" ("foutriquet de l'infini", E. Cioran) și "omul chipul lui Dumnezeu", o poezie exprimată pe limbă omenească poartă în ea chemarea gângăniei să devină chipul lui Dumnezeu. Cum? Traducând Cuvântul, "potrivind" cuvintele după metrica, ritmul, stilul, muzica interioară moștenită din "moși-strămoși" a autorului, adică la un nivel strict expresiv. P. Valéry, plimbându-se și întrebându-se la ce putere sună mai armonios poemul lui: Cimitirul marin a sporit puterea decasilabului inițial în alexandrin dodecasilab. Ii era ritmul pasului și al respirației lui vitale. Pentru Eminescu:

Cu perdelele lăsate, / Șed la masa mea
de brad. / Focul pâlpâie în sobă, / Iară
eu pe gânduri cad.... [Singurătate].

Deși dispuse tipografic în versuri de 8 și 7 silabe, poemul este construit pe secvențe de 15-16 silabe (rime consonantice, rime vocalice) va și reluată în Scrisori:

Când cu gene ostenite sara suflu'n lumânare
Doar ceasornicul urmează lunga timpului cărare...

Lună tu, stăpâna mării, pe a lumii boltă luneci
 Și gândirilor dând viață, suferințele întuneci.
 ...

Peste câte mii de valuri stăpânirea ta străbate,
 Când plutești pe mișcătoarea mărilor singurătate? ...

[Scrisoarea I]

Sau, în Luceafărul, versurile fiind dispuse în 8
 și 7 picioare; în realitatea lui metrică, nu tipografică
 (pentru ochi), poemul este construit pe versuri de
 15 silabe, rimate bogat la cezura de 8 silabe cât și la
 clauzula finală a versului, în fapt de 15 silabe:

...
 El tremura ca'n alte dăți/In codri și pe dealuri,
 8+7

Călăuzind singurătăți/ De mișcătoare valuri" ...
 8+7

[Luceafărul]

Versul amplu de 15-16 silabe, când trohaic, când
 iambic (uneori savant elaborate, respectiv dactilic,
 sau anapestic, adică: unu, doi, trei accentuat pe
 rima sau a treia silabă) este pentru Eminescu metrica
 și ritmul pasului și respirației lui vitale, a sufletului
 lui exprimat în limbă nobilă românească, moștenită de
 la moșii și strămoșii lui țărani răzeși.

Metrica și ritmul pasului și respirației vitale ale
 lui L. Blaga sunt legănate, după cum sunt legănate
 p'aiul, muntele, valea, apele din orizontul lui
 stilistic. Când iambic, când mai des trohaic; când
 scurt formulat, când lung, repetat ca un refren de
 doină, versul lui Blaga cântă sufletul satului, care
 plutește în veșnicia facerii și al cuvântului intrat în
 fire, adică contopit cu ea, suav, îngerește, moștenit
 din moși și strămoși, din oralitatea firii soră cu
 românul!...

Uite, e seară./ Sufletul satului fâlăie pe lângă
 noi,/ ca un miros sfios de iarbă tăiată,/ ca o cădere
 de fum din streșini de paie,/ ca un joc de iezi pe
 morminte înalte.

[Sufletul satului]

Titus BARBULESCU (Paris)

Turn Babel

I.

Atâtea puteri își dau mîna
 S'aducă-ateiașu'n cetate,
 S'au rupt stăvilarele Legii
 Și curge puvoiu de ape.

II.

Și curge neliniștea, curge
 În valuri, pe-o lume ce n'are,
 Un razim ce-l da o credință
 Un scut în moment de pierzare.

III.

În ura ce surpă altare
 Și crea dezertare, imundă,
 Se'naltă ca zeu efemerul
 Și tot se măsoara'n secundă.

IV.

Ce viu se exaltă schimbarea
 Precum relativul, hazardul,
 Se șterge din zare azurul
 Și marea își pierde smaraldul.

V.

Pământul e-o vastă uzină,
 Un Turn ce amenință cerul,
 Și limbile zac încurcate;
 E sufletul rece ca ferul.

VI.

Mașini răscolesc oceane
 Și spintecă'n febră pământul
 Răchetele taie văzduhul
 Și inima-i goală ca vântul.

VII.

Titanii'n trufia lor oarbă
 Sfidează cu zel nemurirea
 Rup axele lumii stabile
 Iar ura subjugă iubirea.

VIII.

Cu-artere uzate de zgomot
 Cu sânge-alterat de motoare,
 Viața se scurge nervoasă
 În lipsă de țel și de soare.

IX.

Metalul rănește natura
 Dispar sub asfalt Bărăgane,
 Cad pasări, cad cântece'n mersul
 Barbar, al cruzimii umane.

X.

Aldat' pentr'o pâine umilă
 Strămoșii-implorau Providența,
 Azi mase întregi îmbuibate
 Își strigă spre cer indecența.

XI.

E lumea ca'n vremei de diluvii
 Atinsă de-un cancer moral,
 Iar Kali asteaptă momentul
 S'apeșe butonul fatal.

TOUR DE BABEL
 miniature du 17^e s.

H. Comaniciu

Chenar bucovinean

Un reprezentant de frunte al vieții
politice bucovinene, al literaturii
române și al istoriei dreptului românesc

de Vianor BENDESCU

Dr. George Popovici

George Popovici, pseudonim T. ROBEANU, s'a născut la 8/10 Noembrie 1863 în Cernăuți și a murit la 12/25 Iulie 1905 (sinucis prin otrăvire), într'un hotel din Munkacs, Ungaria. Poet, ziarist, om politic și istoric al dreptului românesc.

Fiu al profesorului universitar de teologie și repetat rector al universității cernăuțene Euseviu Popovici (1838-1922) și a soției sale Elena (1848-1911), G. Popovici înzestrat cu un fizic impunător nordic și intelect de elită, avu parte de o creștere aleasă și românească.

După terminarea liceului nr. 1 de stat din Cernăuți (1881) a studiat dreptul la universitățile din Cernăuți, Innsbruck și Viena, încheindu-și studiile cu luarea doctoratului juridic la universitatea din Cernăuți (1894), impunându-se prin pasiune studiilor sale istorice care se îndreptau spre trecutul românesc. Avu ca promotor pe profesorul Lybloy, German ardelean și rector pe economistul Fr. von Kleinwachter.

Temperament politic, ajutat întru aceasta și de darul elocvenței cu cre se impuse mai întâi în societatea studentască "Junimea" din Cernăuți în anul administrativ 1882-84, fiind unul din cei mai iluștri președinți ai ei; deși cariera unei avocături bine plătite îi stătea deschisă, Popovici se hotărî pentru cariera politică, dorind din motive naționaliste să-și consacre energiile sale muncii de deputat al țăranilor români, oprimați de stăpânirea streină.

G. Popovici se înscrie mai întâi ca și Iancu Flondor (1865-1924) în "Partidul Național", primul partid politic al Bucovinei, care avea un caracter conservator și a cărui conducători proveniau din cercurile boierești, mai târziu și democratice.

Nemulțumit cu direcția "pactistă cu guvernul" și vederile insuficient-democratice ale partidului, Popovici părăsi ca și amicul său Iancu FLONDOR organizația și înființă un nou partid: Partidul poporal național al Bucovinei, o organizație democratică de regenerare și reîntinerire a politicii, care cerea un curs mai românesc orânduirilor de stat.

Ales la Câmpulung în 1897 deputat pentru Camera deputaților din Viena, el împlini, începând cu 1898, odată cu funcția de parlamentar și pe cea de redactor al "Foi legilor imperiale".

Meritele sale principale pe teren politic au fost: (1) exoperarea legislativă școlară de clase paralele românești pe lângă liceul nr. 1 de stat din Cernăuți, devenit după 1918 "Liceul Aron Pumnul"; (2) angajarea sa în serviciul țăranimii române, precum: contactarea personală a țăranilor în vederea ascultării păsurilor lor; deschiderea de Case de citire la sate; susținerea ideii înființării băncilor populare; ajutorarea juridică a țăranilor în conflicte sociale și economice cu organele administrative. (3) organizarea unui "Club parlamentar româno-italian" în Camera imperială din Viena; (4) ostenirea sa pentru o tratare mai dreaptă a Românilor din Regat și monarhia austro-ungară; (5) organizarea presei politice și culturale a Partidului popular român al Bucovinei. În acest scop a vizitat Brașovul, Aradul și Lugojul, unde luând contact cu C. Diaconovici, autorul ENCICLOPEDIIEI ROMANE și cu frații Valeriu și Victor Braniște, îi determină pe ultimii doi să vie la Cernăuți spre a lua în primire redacția PATRIEI, gazetă politică și culturală, care va apare de trei ori pe săptămână, între 1/14 Iulie 1897 și 21 Apr./4 Mai 1900.

Paralel cu activitatea sa politică, G. Popovici a dezvoltat și o bogată activitate ca istoric al dreptului românesc, fiind primul nostru specialist în această ramură a istoriografiei. Din studiile sale de

istoria dreptului românesc cităm: (1) O scriere nouă asupra vechilor noastre așezăminte (CONVORBIRI LITERARE; XX (1886), nr. 8); (2) Mihai Vodă și moșnenii din Sularul (CONV. LIT. XX (1887), nr. 12); (3) Cronica lui Ureche despre ocoalele jugaene (CONV. LIT. XXIV (1891)); (4) Anul dela Martie în Moldova în timpul lui Alexandru cel bun (CONV. LIT. XXXIX (1905), nr. 3); (5) Runc, glossă la o colecțiune de documente moldo-câmpulungene (CONV. LIT. XXIV (1891), nr. 9); (6) "Starostia sepinicensă" (în OMAGIU LUI TITU MAIORESCU, 1900, pag. 476-482); (7) "Ordinea de succesiune în moșiile donative moldovene în sec. XIV-lea" (în PRINOS LUI D. A. STURDZA, 1903); (8) Postscriptum la starostia sepinicensă (CONV. LIT. XXXIV (1900), nr. 5 și (9) Index Zolkiewensis, opt documente privitoare la mănăstirea Putna (1707-1778) (CANDELA, Cernăuți, III-IV (1884-1885)).

Alte lucrări în această specialitate au rămas în păstrarea Academiei române. Iată-le: (1) Ai carte, ai parte; (2) Jurământul cu brazda în cap; (3) Republica câmpulungeană; (4) Dignitățile și oficiile din vremea lui Alexandru cel bun; (5) Über die deutsch-rechtlichen Elemente in der altromanischen Städteverfassung; (6) Das moldauische Scholtuzenamt; (7) Capitanatus moldaviensis.

O neobosită muncă în fine a depus și ca publicist politic și literar colaborând la publicațiile: GAZETA BUCOVINEI, PATRIA, TRIBUNA (Sibiu), REVISTA POLITICĂ (Suceava), CONVORBIRI LITERARE, SĂMÂNĂTORUL.

Ca poet s'a impus cu versuri de factură romantică, cultivând poezia intimistă și cea istorică.

Poezia sa intimistă, care are ca temă viața sa afectivă ce l-a legat de idealul său feminin de care destinul l-a despărțit subit, e o creație de mare gingăsie afectivă și meditativă și măiastră expresiune artistică. Fusese logodnicul Virginiei BEJAN (+9.IV.1898), fiica consilierului consistorial

Dionisie cav. de BEJAN unul din marii fruntași ai Unirii Bucovinei din 1918, dulcea figură care apare în versurile sale, --decedată scurt timp înainte de căsătorie.

Alte poezii de dragoste sunt evocări servind ca decoruri pentru visări erotice romantice. Prin elevatele lor trăiri și expresia lor artistică, poeziile sale îl apropie de simbolismul romantic.

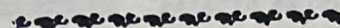
Din poezia sa dedicată trecutului, contează ca valori estetice cari vor supratrăi anilor îndeosebi baladele sale, din care cele mai cunoscute sunt: In bolta de la Craiul Negru, Cântec vechi, Novelă de castel. Istoricii literari în frunte cu Leca Morariu și Constantin Loghin l-au considerat drept un reprezentant al romantismului în poezia bucovineană.

În 1900 disolvându-se Camera imperială, G. Popovici își puse din nou candidatura. Căzu însă la alegeri din cauza intrigilor și samavolniciilor guvernatorului Bucovinei Bourginon împotriva Partidului popular național. În 1901 Popovici părăsi Dieta Bucovinei din care mai făcea parte și căsătorindu-se trecu în România stabilindu-se la București, unde spera să poată obține catedra de istoria dreptului roman, specialitate în care ajunse între timp la o sinteză amplă.

Intenția sa de a se abilita ca docent se isbi cum relatează N. Iorga "de politicianism mârșav al unui grup profesoral, care se opuse numirii sale, deși Academia Română îl alegea la 17 Aprilie 1905 membru corespondent la propunerea secretarului ei general A. D. Sturdza.

Această deziluzie l-a dus la moartea sa silnică, departe la Munkacs, în nordul Ungariei. Corpul său neînsuflețit fu repatriat și înmormântat la Cernăuți.

România literară i-a adus prinosul ei de recunoștință prin Ștefan Octavia IOSIF și D. ANGHEL, cari impresionați de viața și opera sa, adunară poeziile publicate în CONVORBIRI LITERARE și SĂMÂNĂTORUL și făcură să apară sub îngrijirea lor, volumul: T. Robeanu: POEZII POSTUME; apărut cu o prefață a lui N. Iorga în editura "Minerva", 1908.

STROFE CARPATINE.

Prin întineric de codru de brad
 Ploi de lumini din stele cad.
 Se umplu de-argint izvoarele clare
 Și inima de dor și de visare.

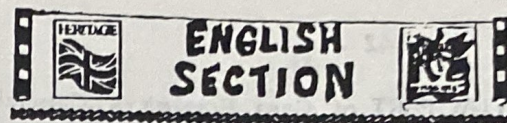
În tânăra, fragă, ca amorul dintâi
 În floare o roză la rescruci de căi.
 Înroșește-așa dulce, ca tine, la care
 Mă duce, iubită, ascunsă cărare.

Sub pasul rău și discret de cerbi
 Se înfioară încet vărfuri de erbi,
 Din vale negura se ridică
 Căruntă ca o legendă antică.

Se clatină brazi, salută în somn,
 Prin visul lor trece Dragoș domn:
 În pălărie o veselă floare,
 În mână cornul de vânătoare.

— 37 —

C. L. 1901, No. 6.

I HAVE LONGING FOR UNIVERSE

I thirst for the light through questions way,
 I run leaving epochs cascading on the Earth,
 Pass through rustling stars, snatching trembling rays,
 Revealing furtive worlds, panacea's rebirth.

Let desolate thoughts of longing and remorse,
 Let weary centuries and betroth tellure,
 New cosmogony smiles eternal in splendors,
 Echoes tumble bearing with face through the future.

Contemplative dreams, unendless musing time,
 Ingenuous spirits bring immortal recall,
 Over Calling Sea like sculptured sublime,
 Incandescent waves vibrating overall.

I know, beyond, are bounded beginning with end,
 Love and virtue, guide in calm everywhere,
 Dreams upon dreams are sipped from the goblet's legend
 Discern exuberance, heavenly over there.

In my way I touch life's string, its dawning verse,
 I've thirst for the light and long for UNIVERSE.

 Felicia GHINDAR

An ESSENTIAL PART of Casa Română & Capela's activity is its interest regarding the conditions of life in communist Romania. Why are so many Romanians risking their lives by crossing clandestinely the frontier into Yugoslavia and more recently into Hungary? This question is of great concern not only for us Romanians but also for our countries of adoption, which feel it their human obligation to do whatever they can to promote human rights and a decent life in other parts of the world, and especially in countries where the interests and sympathies of old and new American citizens alike are focused.

This common interest is evident in the following exchange of communications between our organization and some officials of American government.

CASA ROMANA & CAPELA, INC. -- (ROMANIAN HOME & CHAPEL)
124 Montecito Avenue, Oakland, California 94610 [Tel: (415) 834 8558]
-- A non-profit organization under the laws of the State of California --

March 15, 1989

The Honorable Frank R. Wolf
U. S. Congress
130 Cannon Building
Washington, D. C. 10515

Dear Mr. Wolf:

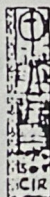
Thank you kindly for the letter alerting us about the United Nations Human Rights Commission meeting in Geneva and its concern with the case of Romania's flagrant violation of these rights.

Enclosed is a copy of the brief plea sent Federal Express yesterday to our Ambassador Armando Valladares urging him to speak firmly and critically against the unscrupulous manner in which the Bucharest regime is denying its citizens these rights in defiance of the obligations assumed at Helsinki in 1975.

The members of Casa Romana & Capela sincerely appreciate your thoughtfulness and sympathetic concern about the plight of the Romanian people and express their profound gratitude.

Respectfully yours,

Ilie J. Smultea,
President

DATE: MARCH 13, 1989

TO: AMBASSADOR ARMANDO VALLADARES
U. S. MISSION IN GENEVA
ROUTE DE PREGNEY 11
1292 CHAMBESY-GENEVA, SWITZERLAND

FROM: CASA ROMANIA & CAPELA, INC.
(ROMANIAN HOME & CHAPEL)
124 MONTECITO AVE.
OAKLAND, CA 94610

CASA ROMANIA & CAPELA, ROMANIAN-AMERICAN ETHNIC REFUGEE SERVICE-CULTURAL ORGANIZATION & CALIF. TAX-EXEMPT CORP., SUBMITS FIRM PROTEST AGAINST BUCHAREST'S DISREGARD FOR HUMAN RIGHTS OBLIGATION ASSUMED AT HELSINKI, 1975. POLITICAL REFUGEES FROM ROMANIA, SPONSORED BY OUR ORGANIZATION, ARRIVE CONTINUOUSLY AS CONCRETE WITNESSES TO DENIAL OF FREEDOM OF RELIGION, PRESS & ASSEMBLY, MAIL CENSORSHIP AND SUPPRESSION OF ARTISTIC CREATIVITY. ABOVE ALL, WE PROTEST AGAINST BRUTAL BULLDOZING OF HISTORICAL MONUMENTS, CHURCHES AND, MORE RECENTLY, WHOLE VILLAGES--TRADITIONAL HOME OF PEASANTS & ESSENTIAL REFLECTION OF ROMANIAN SOCIO-CULTURAL LIFE. WE URGE YOU AS SPOKESMAN OF U.S. HUMAN RIGHTS POLICY AT GENEVA CONFERENCE TO RAISE FIRM VOICE AGAINST INHUMAN PRACTICES IN ROMANIA IN ORDER TO BRING ABOUT ALLEVIATION OF UNBEARABLE PHYSICAL & SPIRITUAL SUFFERING OF PEOPLE UNDER HARSH BUCHAREST COMMUNIST REGIME

ILIE J. SMULTEA, PRES.

Ilie J. Smultea, Ph.D.

For almost half a century, the suppression of freedom in Eastern Europe, sustained by the military power of the Soviet Union, has kept nation from nation, neighbor from neighbor. As East and West seek to reduce arms, it must not be forgotten that arms are a symptom, not a source, of tension. The true source of tension is the imposed and unnatural division of Europe...The U. S. has never accepted the legitimacy of Europe's division. We accept no spheres of influence that deny the sovereign rights of nations.... The Cold War began in Eastern Europe; if it is to end, it will end in this crucible of world conflict--and it must end. (From President Bush's address before the citizens of Hamtramck, Michigan, April 17, 1989)

March 22, 1989

Ilie J. Smultea, President
Casa Romana & Capela, Inc.
124 Montecito Avenue
Oakland, California 94610

Dear Mr. Smultea:

This will acknowledge receipt of your letter dated March 13, 1989 addressed to Ambassador Valladares and asking that he raise the question of human rights violations in Romania at the 45th Session of the United Nations Commission on Human Rights held in Geneva, January 31-March 10.

Ambassador Valladares has asked that I thank you on his behalf for writing and to confirm that your concerns were among the highest priority of the United States Government at the 45th Session. The United States Delegation, in cooperation with many other countries, raised this issue on every suitable occasion, including in Ambassador Vernon Walter's speech under Agenda Item 12. In particular, Ambassador Walters noted that:

"In January 1989, Romania declared in Vienna that it would not be bound by certain provisions of the concluding document of the recent review session associated with the Conference on Security and Cooperation in Europe. This statement placed Romania well outside the established European consensus on human rights. It should thus be no surprise that despite constitutional guarantees, there are no basic freedoms in Romania. Freedom of speech does not exist, and guarantees of freedom of assembly are ignored--except for party-sponsored gatherings. The practice of religion is severely controlled, and the ability of ethnic minorities to act on and express their own cultural values is being steadily eroded. Party bosses largely ignore the wishes of the people, who are tightly regimented and effectively debarred from participation in government.

Romania's self-defeating social and economic policies have evoked and invigorated ominous specters of hunger and want. The government's draconian restrictions on imports have sharply reduced living standards, and are closely associated with widespread shortages of food, household energy, medicine, and other essentials. The recently expanded program of redevelopment has already dislocated large numbers of city dwellers, all for the sake of grandiose urban renewal. If fully carried out in coming years, these insensitive bureaucratic edicts will lead to the demolition of thousands of traditional villages, many of which have served for centuries as favored habitats for ethnic minorities. Thus would numerous unique cultures be sacrificed on the altar of agricultural efficiency and improved rural services."

The United States also worked with others to ensure that the Commission approve a resolution giving its views on the human rights situation in Romania, which it did including the appointment of a Special Rapporteur to provide more detailed information. I am enclosing a copy of that resolution.

Thank you for writing and giving us your views.

Sincerely,

Stuart H. Lippe
Stuart H. Lippe
Counselor for Political
Affairs

Enclosure:
As stated

UNITED
NATIONSEconomic and Social
CouncilDistr.
LIMITEDE/CN.4/1989/L.11/Add.1
9 March 1989

Original: ENGLISH

COMMISSION ON HUMAN RIGHTS
Forty-fifth session
Agenda item 25

DRAFT REPORT OF THE COMMISSION

Rapporteur: Mrs. Christy Ezim MBONU (Nigeria)

CONTENTS */

Chapter	Page
II. Resolutions and decisions adopted by the Commission at its forty-fifth session (continued)	
A. Resolutions (continued)	
1989/75. Human rights situation in Romania	

*/ E/CN.4/1989/L.10 and addenda will contain the chapters of the report relating to the organization of the session and the various items on the agenda. Resolutions and decisions adopted by the Commission, as well as draft resolutions and decisions for action by, and other matters of concern to, the Economic and Social Council will be contained in documents E/CN.4/1989/L.11 and addenda.

1989/75. Human rights situation in Romania

The Commission on Human Rights,

Guided by the principles of the Charter of the United Nations, the Universal Declaration of Human Rights, the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights and the International Covenant on Civil and Political Rights,

Reaffirming that the Governments of all Member States have an obligation to promote and protect human rights and fundamental freedoms and to fulfil the obligations they have undertaken under the relevant international instruments,

Concerned at the allegations of serious violations of human rights and fundamental freedoms in Romania,

Noting that Romania is a party to the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights and to the International Covenant on Civil and Political Rights,

Reaffirming the essential task of the United Nations to ensure the observance, promotion and strengthening of human rights among Member States,

1. Expresses its concern at the allegations of serious violations of human rights and fundamental freedoms in Romania;

2. Notes that the Romanian Government's policy of rural systematization, which involves forcible resettlement and affects long-standing traditions, would, if implemented, lead to a further violation of the human rights of large sectors of the population;

3. Notes further that widespread expressions of international concern have contributed to a change in the presentation of this policy;

4. Expresses its concern at the imposition of increasingly severe obstacles for Romania's national minorities to maintain their cultural identity;

5. Notes with concern that nationals of Romania have sought and continue to seek protection and refuge in neighbouring countries for reasons related to the serious violations of their human rights;

6. Urges the Romanian Government to abide by its international obligations under the Covenants;

7. Decides to request its Chairman, after consultation with the Bureau, to appoint a special rapporteur of the Commission with the mandate to examine the human rights situation in Romania;

8. Authorizes the Special Rapporteur to seek relevant information from the Government of Romania, specialized agencies and intergovernmental and

non-governmental organizations;

9. Requests the Special Rapporteur to report to the Commission at its forty-sixth session;

10. Urges the Government of Romania to extend its co-operation to the Commission and its Special Rapporteur;

11. Requests the Secretary-General to provide all necessary assistance to the Special Rapporteur to enable him to carry out his mandate in the best possible conditions;

12. Decides to continue its consideration of the human rights situation in Romania at its forty-sixth session under the agenda item "Question of the violation of human rights and fundamental freedoms in any part of the world, with particular reference to colonial and other dependent countries and territories".

56th meeting
9 March 1989

[Adopted by a roll-call vote of 21 to 7,
with 10 abstentions. See chap. XII.]

"In relation to any political doctrine there are two questions to be asked: (1) Are its theoretical tenets true? (2) Is its practical policy likely to increase human happiness? For my part, I think the theoretical tenets of Communism are false, and I think its practical maxims are such as to produce an immeasurable increase of human misery.... My objections to Marx are of two sorts: one, that he was muddle-headed; and the other that his thinking was almost entirely inspired by hatred.... Marx's doctrine was bad enough, but the developments which it underwent under Lenin and Stalin made it much worse.... But my objections to modern Communism go deeper than my objections to Marx. It is the abandonment of democracy that I find particularly disastrous. A minority resting its power upon the activities of a secret police is bound to be cruel, oppressive and obscurantist. [Bertrand Russell, THE BASIC WRITINGS OF BERTRAND RUSSELL (New York, NY: Simon & Schuster, 1961), pp. 479-480.]

From its headquarters in London (England), THE WORLD UNION OF FREE ROMANIANS sent us for publication the text of the following letter addressed to Prime Minister Margaret Thatcher on the eve of the visit of the Secretary General of the CPSU, Michael Gorbachev, to England:

The Rt Hon. Mrs Thatcher, MP
Prime Minister of Great Britain
& Northern Ireland
10, Downing Street
London SW1

London, 6th April 1989

Dear Prime Minister,

The WORLD UNION OF FREE ROMANIANS, representing Romanian democrats in 24 countries, Romania and Hungary included and all 5 continents, earnestly appeal to you to raise the present situation in Romania with President Gorbachov during his visit to Great Britain.

President Ceausescu's dictatorial regime in Romania totally flouts the very basic principles of *perestroika* and *glasnost* which President Gorbachov professes to abide by. Ceausescu rules the country through terror. He indulges in grandiose, megalomaniacal schemes which bring a life of dire misery to the entire population of Romania.

Ceausescu has even advanced the claim that he is the only remaining upholder of pure Communism.

His original scheme of *homogenising* town and country and of *systematising* the countryside is now being implemented. Wholesale destruction of old villages and massive dislocation of rural population has already taken place in Old Romania. So far, only ethnic Romanian villages have been affected, but, were this diabolical plan allowed to be fully implemented, the rich, multi-ethnic structure of Romania's society, particularly in Transylvania, will inevitably suffer, to the detriment of all: a truly permanent loss to Romania and to European culture.

We are, of course aware of the principle of non-interference in the internal affairs of any sovereign state. Be that as it may, in the case of the Socialist Republic of Romania we humbly ask you, Prime Minister, to use your good offices during your historic meeting with the President of the Union of Soviet Socialist Republics, in order to alleviate the intolerable suffering that the Ceausescu regime is now inflicting upon all the peoples of Romania.

Yours faithfully,

Ion Ratiu

Ion Ratiu
President, WUFR

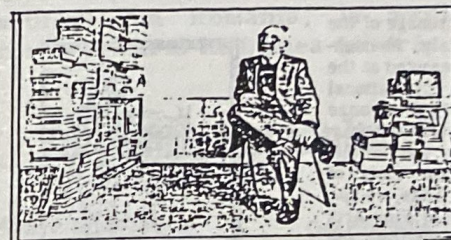
Doru Novacovici

Doru Novacovici
Secretary General

Presedinte: Ion RATIU
54-62 Regent Street
London W1R 5PJ England
Tel. 01-439 4052 Fax 01-437 5908

Secretar general: Doru NOVACOVICI
B.P. 90
94003 Créteil Cédex France

Ziaristul A. Horan (THE REGISTER, C.A.) a luat urmatorul interviu prof. Racoveanu, colaboratorul nostru la sectia "...Din lirica universală" (Sectia va continua in numarul viitor al BUC.CR.)

Ilie Racoveanu, who was persecuted in Romania for opposing the government, says books are his life.

Seeking refuge

Romanian defector finds sanctuary in literature

By Andrew Horan
The Register

GARDEN GROVE — Ilie Racoveanu insists he is happy here, teaching French and Italian for free two days a week at the Garden Grove senior-citizens center and living in a spartan federally subsidized one-bedroom apartment in Santa Ana.

"I have a good apartment," said the 77-year-old scholar who fled persecution in Romania in 1984. "I find books, and cassettes to listen to. I watch French TV of America and a half-hour of Italian news every day at 5 p.m."

But sometimes as he speaks about old friends, old studies, old students, Racoveanu averts his steady gaze, and his smoothly accented English becomes halting.

"I am alone in the world," he said. No family members survive. He shows a picture of Klein, a plump woman to whom he was once engaged, but he cannot bring himself to describe her fate or reveal her first name.

After defecting from Romania, where, he said, he was institutionalized in a psychiatric hospital for opposing the government — he has no idea for how long — Racoveanu spent 11 months in Italy.

Afraid he was being followed by Romanian agents, he came to America in 1985 — Anaheim at first, then Garden Grove, and has

for five months lived in Santa Ana. Deft of possessions, the spry man quickly found good used-book stores in Anaheim and Fullerton and has accumulated more than 250 titles in just two years.

Books dominate his living room. Two red metal folding chairs face a small black-and-white television. Two 4-foot-high stacks of paperbacks — Henry Miller in Italian, Ernest Hemingway in English, Johann Goethe in German, Anton Chekov in English — rise alongside a cramped bookshelf.

Books have always been his life, Racoveanu said. He published critical essays on the works of Goethe, Rilke, Victor Hugo and Honore de

Balzac as a professor at the University of Kluj in Romania. Now he writes similar essays in "Bulletinul casa Romana," a Romanian-language journal published in Oakland.

For diversion Racoveanu once visited the great museums of Europe and listened to classical music. Bound to erratic bus schedules in Southern California, he has yet to visit a museum here, although he tunes a small radio to an FM-band station that plays classical music.

He misses the intellectual and cultural life of Europe.

"Ich bin Heimlos — I am a man without a country," he said. "I am all alone in the world."

American Bronze Seen in Italy

Under the patronage of the President of Italy, 40 countries were represented at the eighth biannual International Dante Exhibit of bronze sculptures in Ravenna, Italy.

Andrew Stoia, son of Mr. and Mrs. Eugene Stoia of Pine Mountain Lake, recipient of a Master of Fine Arts degree with honors from the University of California in Santa Barbara, was the sole artist representing the United States.

The theme of the exhibit was taken from Dante's great work "The Divine Comedy." His earthly remains rest in a beautiful mausoleum next to the 13th century Franciscan monastery whose quadrangular prayer corridor sheltered the exhibit for six months and was visited by over one and one-half million art lovers from all over the world.

Now Andrew's work "Dante Alighieri and Vergil facing the Minotaur" is part of the Dante Museum in Ravenna.

At the end of September the sculptor left for Munich, Germany, where he will work with Professor Koch at the Akademie der Bildenden Künste to prepare works for a showing in February, 1989.

Andrew's exhibit of seven bronzes last May, ranging in size between four and 13½ feet at the Santa Barbara University Museum was well received by the press and public.

Andrew is the son of Professor & Mrs. Eugene Stoia, a virtuoso at the violin, an acclaimed orchestral conductor, and founding member of Casa Română & Capela. Now retired from San Jose City College and the San Jose Youth Symphony Orchestra, Eugene Stoia is busier than ever with chamber music quartets in California as well as on the other side of the Atlantic--especially Italy & Austria.

Andrew seems to be as devoted to sculpture as his father is to music and promises to be imaginative, creative and original. Congratulations and encouragement to the young and talented Andrew Stoia; CRC wishes him a successful career and hopes to greet him again soon upon his return to the U.S.A.

Reproducem mai jos un articol în limba germană apărut în DER DONAUSCHWABE (15 Ian. 1989) în care se reliefează interesul confrăților germani, refugiați sau expulzați în mod abuziv de către regimul comunist din România, la manifestările cu caracter istoric-cultural în Lumea Liberă:

70 Jahre Rumänien

Romfest in Cleveland (Ohio)

30. September bis 2. Oktober 1988

Das erste Mal haben sich die im Ausland lebenden Rumänen in einer großen Kundgebung unter dem Namen „Romfest“ versammelt. Anlaß dieser Veranstaltung war die 70. Wiederkehr des Jahres 1918, als an das alte rumänische Königreich die Provinzen Siebenbürgen, Bessarabien und Bukowina kamen und somit der Staat Großrumänien entstand.

Die dreitägige Veranstaltung erfreute sich über einen außerordentlich großen Erfolg, denn rund 600 Rumänen aus verschiedenen Erdteilen haben teilgenommen.

Die Festlichkeit stand unter der Schirmherrschaft beider in den USA amtierenden rumänischen Bischöfe: der orthodoxe Bischof Nathaniel Popp und der griechisch-katholische (unierte) Bischof Louis Puscas. Unterstützt wurde das große Fest besonders von der Dachorganisation der Rumänen-Amerikaner UNIUNEA SI LIGA, wobei sowohl der im Herbst ausgeschiedene Präsident, John Santeiu Jr., als auch der im September 1988 neu gewählte Vorsitzende, Peter Lucaci, dazu wesentlich beitrugen.

Auch die Presse unterstützte diese Initiative. Besonders die in Hamilton erscheinende Monatszeitung „Cuvantul Românesc“ trat als Mitveranstalter der Festlichkeit ein und veröffentlichte monatlang Einzelheiten über die bevorstehende Versammlung.

Der Höhepunkt des Festes war das am 2. Oktober 1988 stattgefundene Mittagessen, bei dem der Sprecher des Organisationskomitees John Halmaghi betonte, daß auch Zeitungen der in Westdeutschland lebenden Volksdeutschen aus Rumänien Nachrichten über die geplante Festlichkeit „Romfest“ veröffentlicht haben: die Zeitung der Buchenlanddeutschen „Der Südostdeutsche“ und „Der Donauschwabe“, das Bundesorgan der Heimatvertriebenen aus Jugoslawien, Rumänien und Ungarn.

Das dreitägige Programm begann am Abend des 30. September, als die Gäste aus der ganzen Welt zusammenkamen und sich kennenlernten. Sie verbrachten mehrere Stunden in einer fröhlichen und begeisterten Atmosphäre. Mit großem Beifall hörten sie bei dieser Gelegenheit die von einem Vertreter vorgelesene Proklamation des Oberbürgermeisters der Stadt Cleveland, George Voinovich, der die Teilnehmer begrüßte und die Bevölkerung seiner Stadt aufrief, die Festlichkeit zu unterstützen.

Der zweite Tag, Samstag (1. Oktober), war den verschiedenen geistlichen und sportlichen Veranstaltungen gewidmet. Während verschiedene Jugendgruppen der Rumänen-Amerikaner im Wettlauf Fußballspiele austrugen, verliefen in den Räumen der orthodoxen Kirche „Heilige Maria“ parallele Sitzungen mit zahlreichen Referaten. Unter der Leitung des Harvard-Professors Nicolae Iliescu wurden Vorträge mit geschichtlichen Themen abgehalten. In derselben

Zeit leitete Dr. Emil Vicas aus Montreal eine Sitzung, in der Probleme mit wissenschaftlichem Inhalt vorgetragen wurden. Selbstverständlich befaßten sich alle Redner mit Problemen, die sich auf das rumänische Volk, beziehungsweise auf seine Geschichte bezogen.

Am Nachmittag hörten in einer gemeinsamen Sitzung unter der Leitung von Professor John Halmaghi rund 400 Personen zahlreiche Referate von Teilnehmern aus verschiedenen Ländern über das Thema „Die Rumänen aus der freien Welt und ihre Einheit.“ Besonderen Beifall erzielten die Ausführungen von Dr. Constantin Sporea, der die Landsleute aufmunterte, mehr für eine gemeinsame Tätigkeit zu schaffen und gab als Beispiel die hervorragenden Leistungen der aus Rumänien stammenden Volksdeutschengruppen, die jetzt in Westdeutschland leben. Er erwähnte die traditionellen jährlichen Treffen aller Gruppen zu Pfingsten sowie die von ihnen mit viel Opfer errichteten Kulturstätten: im Schloß Homeck von Siebenbürger Sachsen, in Sindelfingen und Tübingen von den Banater Schwaben und in Augsburg von den Buchenlanddeutschen.

Der Sonntag bildete den Höhepunkt des Kongresses. Vormittags fanden Gottesdienste in beiden rumänischen Kirchen, der griechisch-orthodoxen Kirche Sfânta Maria und der unierten Kirche Sfânta Elena, statt. Das Hochamt zelebrierten die jeweiligen Bischöfe, wobei dem orthodoxen Bischof Nathaniel auch diesmal Pfarrer Richard Grabowski half, jener hochgeschätzte Priester, der als Gastgeber der Kirche Sf. Maria einen bedeutenden Beitrag zum guten Gelingen des Festes leistete.

Anschließend versammelten sich alle Teilnehmer im Festsaal der orthodoxen Kirche an einem gemeinsamen Essen. Auf der Bühne nahmen die Ehrengäste Platz und ergriffen auch das Wort. Nach den Ansprachen der beiden Bischöfe und der beiden Präsidenten der rumänisch-amerikanischen Organisation „Uniunea si Liga wurden mit großem Beifall noch die herzlichen Worte des ehemaligen amerikanischen Botschafters in Bukarest, David Funderburk, sowie seiner Frau Betty aufgenommen.

Aufschlußreich war besonders die Ausführung der neu gewählten Präsidenten der rumänisch-amerikanischen Organisation, Lucaci, der die wichtige Unterstützung der in den USA lebenden Rumänen für ihre frühere Heimat unterstrich und Erläuterungen über die Stadt Cleveland, wo die Versammlung stattfand, gab: In dieser Stadt wurde die erste rumänische Kirche in den USA errichtet, die erste rumänische Zeitung herausgegeben und die erste Organisation für gegenseitige Hilfe gegründet.

Zum Abschluß des Festes drückten die Teilnehmer mit Begeisterung die Hoffnung aus, daß diese erfolgreiche Versammlung ein gutes Beispiel für die Zukunft bleibt und auch weiterhin fortgesetzt werden soll. Cosp.

PREZENȚE CULTURALE ROMÂNEȘTI

A V I Z IMPORTANT!

Cu ocazia Centenarului morții lui Mihai Eminescu va apare în editura CORESI condusă de dl. N. Constantinescu, cartea Mihai Eminescu 1889-1989, de Ovidiu Vuia. În respectiva lucrare autorul pe lângă omagiul ce-l aduce ca poet și exeget de literatură celui mai mare poet al Românilor, Mihai Eminescu bazat pe lunga sa experiență de medic specialist în afecțiunile creierului, se va ocupa în deaproape de boala și cauza morții Luceafărului culturii românești. Datele privesc în primul rând pe Români interesați să-l cunoască cu adevărat, nemistificat, pe omul și artistul Mihai Eminescu, fapt realizabil numai după eliberarea lui Eminescu din "marea întunecime" la care a fost condamnat, complet nefondat științific, până acuma.

Volumul va costa 25 DM și poate fi comandat pe adresa autorului: Dr. Ovidiu Vuia, Glaubrechtstrasse 10, 63 Giessen, West Germany.

Editura Autorului (28-18 29th St., L.I. City, NY 11102)
anunță apariția unui nou volum de poeme:

VERSURI II

de
S. G. Theodoru

Volumul este de 160 pagini, cu 40 desene și două melodii.

Costul volumului inclusiv cheltuielile de expediere:

VERSURI Volumul II 10,00 dolari USA
VERSURI Volumul I și II (împreună) 16,50 dolari USA

Vă rugăm a face cecul pe numele S.C.Theodoru și a-l trimite la Editura Autorului.

ANIVERSAREA BASARABIEI LA KÖLN (FRG)

Asociația Comunității Române-Ortodoxe din Köln (RFG) a continuat tradiția stabilită de regretatul Dr. Alexandru Șuga, sărbătorind aniversarea de 71 de ani de la unirea Basarabiei (27 Martie 1918 - 27 Martie 1989), în sala festivă a restaurantului "EM KOLSCHE BOOR", la 1 Aprilie 1989.

Organizatorii evenimentului, Nicolae Paul și Dr. Malcoci s'au gândit la toate amănuntele și în invitația trimisă au descris clar și precis cum se ajunge la locul de aniversare și programul la care oaspeții vor participa.

Un frumos exemplu de continuitate și conștiință istorică românească.

ADUNAREA ANUALĂ a membrilor Societății Academice Române din Germania

În ziua de 29 Decembrie 1988, la sediul Ramurii SAR din Germania a avut loc adunarea anuală a membrilor organizației. După deschiderea ședinței, la rugămintea președintelui, dl Constantin Sporea, cei prezenți ridicându-se în picioare au păstrat un minut de reculegere, în memoria membrilor și colaboratorilor SAR decedați în anul 1988: Vlad Georgescu, Liviu Leuca, Gabriel Manolescu, Alexandru Șuga, Ion Țolescu, Oana Cocoș-Vlădescu și scriitorul sas Heinrich Zillich....

Privitor la numărul 25 al revistei--care va fi distribuit la finele lunii Ianuarie 1989--dl Sporea a menționat că în afară de autorii obișnuiți (Stefan Baci, Titus Bărbulescu, Florica Bațu, Antoaneta Bodisco, Nicu Carancia, Sergiu Grossu, Vintilă Horia, Dumitru Ichim, Nicolae Novac, Mihnea Romal, Nina și Stefan Theodoru), în paginile acestui caet reapare numele unui vechi colaborator Constantin Amăriuței, precum și ale unor noi autori; Stelian Bălănescu și criticul literar Nicolae Balota. Și în acest număr al revistei sunt incluse texte despre opera lui Mircea Eliade, iar câteva pagini sunt rezervate unei cunoscute familii brașovene, cu prilejul a două comemorări: împlinirea unui secol dela nașterea profesorului Ioan Baci și aniversarea a 70 de viață a fiului acestuia, scriitorul Ștefan Baci.

Vorbind despre legăturile SAR cu alte organizații românești din lumea liberă, dl Sporea a relatat despre participarea lui la reuniunea ROMFEST din Cleveland și de faptul că Ramura SAR din Germania, datorită colaborării și contribuției aduse, a devenit membră fondatoare a CASEI ROMANE din Oakland, care a sărbătorit împlinirea unui deceniu de activitate rodnică.

(Extrase din natele CORESPONDENTULUI
nastru în Europa occidentală)

IN MEMORIAM

VIRGIL MIHAILESCU

(14/7/1906 - 7/2/1989)

Fondatorul și președintele pe viață al Institutului de cercetări--BIBLIOTECA ROMANA din Freiburg, ne-a părăsit, după o lungă și grea suferință.

În ferparul primit de la soția îndurerată, Dna Maria Mihailescu ne scrie între altele:

"Viața pe care am trăit-o împreună a luat sfârșit. În dragoste și grație ne-am luat rămas bun de la el în ziua de 13/2/1989, ora 10 a.m., la cimitirul Bergackerfriedhof, Freiburg-Littenweiler, unde a făcut ultimul drum pământesc".

Maria Mihailescu

Virginia & Mircea Xantalîs

Victor Mihailescu

Peter, Michael & Beate

Mihailescu & Mathias & Christian

Andreas & Gisela Mihailescu

cu Nicu

Christian Mihailescu

Grebel, Josef & Paul Trunk

și rudele lor

In Memoriam

VASILE ANDREI, M.D.

(1908-1989)

Extragen câteva pasagii dintr-o scrisoare primită de la D-1 Octavian Cardas din San Francisco, un prieten și susținător al Casei Române & Capele, cu ocazia trecerii la cele eterne a DOCTORULUI VASILE ANDREI (Dec. 1908- Febr. 1989). Scrisoarea este semnată Dr. Apostolescu și scoate în evidență fapte și evenimente din viața unui Român între români.

"...Pe Doctorul Andrei l-am cunoscut acum 56 de ani, în timpul studenției noastre la Cluj. Ne-a legat de atunci o lungă camaraderie și prietenie în slujba aceluiaș crez.... Crez că neamurile fiind create de Dumnezeu, își are fiecare neam, rostul lui în această lume. Și acest rost nu poate fi altul decât: realizarea binelui și frumosului, pe diverse țărmuri, aci pe pământ. Doctorul Vasile Andrei a fost însuflețit de acest nobil țel, fiindu-i călăuză în viață, ori unde l-a dus soarta..

În țară a îndeplinit funcții principale în sânul grupului studențesc. Pentru crezul lui politic, a fost închis, în Octombrie 1938, la Cluj și Oradia Mare, în timpul lui Carol al II-lea. Iese bolnav greu din închisoare, în anul 1940.... Minune că n'a fost și el ucis în măcelul din noaptea zilei de 21 Sept. 1939, patronat de acest rege hain și de conducerea țării din acel timp.

Ajungând în Germania, în anul 1941, i-a fost dat să îndure din 1942 și până în Sept. 1944, viața grea de lagăr dela Buchenwald.

După cel de al doilea război mondial, vine în 1949 în Franța și își termină studiile la Facultatea de Medicină din Paris, în anul

1954, ca Doctor med., specialist în radiologie.

Merge apoi, din Iunie 1955, până în Dec. 1976, ca membru al Misiunii Medicale Franceze, din Yemenul de Nord, la Taz. Acolo reușește, în scurtă vreme, să fie prețuit și stimat de autoritățile Yemenite; este iubit și căutat de bolnavi, pentru priceperea lui ca medic și bunătatea lui ca om. La rugămintea acelor autorități, Doctorul Vasile Andrei și-a continuat activitatea ca medic în Yemen, până în anul 1988, anul trecut.

Pentru multe și realele lui servicii ca medic și pentru însușirile lui alese ca om, a fost numit, în ziua de 30 Dec. 1977 de Statul Francez "Cavaler al Legiunii de Onoare", punându-i la dispoziție o casă în Taz, ca să-și folosească cât timp va trăi el. Doctorul Andrei a cinstit astfel, cu prisosință, numele de Român, aci în pribegie. Neamul se poate mândri cu el....

Aci în exil, a fost și membru fondator al Consiliului Național Român, din lumea liberă..... La începutul lunii Februarie, anul acesta, Doctorul Vasile Andrei s'a dus în Yemen să-și aranjeze unele chestiuni personale. În Taz, un infarct cardiac a pus capăt vieții lui, în ziua de 23 Februarie 1989.... El a fost înmormântat în ziua de 28 Febr. 1989, în orașul Taz, în urma autorizației date de Președintele Republicii Arabe a Yemenului de Nord. El a dorit să-și aibă locul de veci, în acest stat, unde a lucrat ca medic 34 de ani. Au fost prezenți acolo, autoritățile orașului Taz, colegii lui, Ambasadorul Franței în Yemenul de Nord, și multă lume arabă.

Rugăm pe Bunul Dumnezeu să-l odihnească, pe Doctorul Vasile Andrei, cu cei drekți ai lui. Să-i fie țărâna ușoară!

A apărut de curând în seria
"PUBLICAȚIILOR ORIENTALISTE ÎN FRANȚA":

Neagu DJUVARA

LE PAYS ROUMAIN
ENTRE ORIENT ET OCCIDENT

LA "MOLDO-VALACHIE"
DANS LA PREMIÈRE MOITIÉ DU XIXe SIECLE

Ave. de General Schmitz
95011 CERGY-PONTOISE, FRANCE

Volumul de 300 pagini se poate comanda
la prețul de 210 FF (circa \$40)

CENTENARUL LUI EMINESCU LA PARIS

Cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la moartea marelui poet român, Fundația Culturală Română (Madrid) a luat inițiativa "celebrării centenarului poetului Mihai Eminescu" la Paris (15-18 Iunie 1989).

Cu această ocazie "Comitetul pentru centenarul poetului" a alcătuit un program vrednic de atenția întregului exil românesc și de ale cercurilor intelectuale din "orașul lumină". Salutăm cu entuziasm pe vrednicii organizatori ai acestui eveniment.

Tot la această rubrică trebuie menționat și salutat cu căldură "CUVÂNTUL ROMÂNESC" care a dedicat numărul din Iunie, 1989, aproape în întregime aceluiași centenar de la moartea marelui poet național Mihai Eminescu. Varietatea și profunzimea articolelor semnate de o serie de distinși scriitori și poeți cunosători ai operei literare și a concepției național-filosofice a celui care a înobilat limba și a ridicat poezia românească la valoare universală, promovează încă odată răspândirea acestei publicații.

SPRE O EUROPĂ NOUĂ

În discursul pronunțat la Viena, cu ocazia deschiderii celei de a patra conferință asupra împlinirii pactului de la Helsinki (1975), noul secretar de stat american James A. Baker III a exprimat vederile Statelor Unite despre o Nouă Europă și a făcut apel la ceilalți membri ai Conferinței Europene de Securitate și Cooperatie Economică (ECSCE) să se dedice realizării ei (9 Martie 1989).

Domnul Baker a subliniat importanța vitală a Europei pentru asigurarea păcii globale. După ce constată că "Europe este cea mai înarmată dintre continente" și că lipsa de securitate în Europa a însemnat "...lipsă de securitate în întreaga lume", secretarul de stat observă că în dosul acestei înarmări se ascunde o Europă ruptă în două, contrar voinței populației ei, acum 40 de ani. În prezent, însă, este încurajator să auzim pe secretarul general al Partidului comunist din Uniunea Sovietică, D-l Mihail Gorbaciov, lansând noi principii de gândire politică. "Perestroika, glasnost și democratizarea" promit mai mult respect pentru drepturile omului și pentru legalitate.

Pornind de la aceste realități, secretarul de stat american propune celor prezenți drept obiectiv "făurirea unei Europe noi", în care să se respecte următoarele principii:

1. Libertatea tuturor europenilor de a participa la decizii cu privire la propriul lor mod de viață. Sindicatul muncitoresc "Solidaritate" ar fi un exemplu.
2. Libertatea schimbului de idei și dreptul oamenilor de a se mișca și stabili unde vor.
3. Libertatea de exprimare a diferențelor de vederi politice fără a fi urmăriți de guvern.

4. Libertatea de a nu fi intimidată cu invazii militare--ca cea afirmată de Doctrina Brejnev.

Aceste libertăți reprezintă "...cheia care deschide poarta viitoarei Europe.... Dar, o Europă prosperă și pașnică nu poate fi clădită pe bariere artificiale, teamă și negarea independenței" (Vezi "New Horizons in Europe", CURRENT POLICY, nr. 1154, U. S. Dept. of State [BPA], Wash., D. C.).

Cuvintele rostite de către secretarul de stat American vor trezi noi speranțe în inima popoarelor est europene mai ales că sindicatul muncitorilor polonezi, "Solidaritate" a câștigat o bătălie remarcabilă în lupta îndelungată împotriva dictaturii proletare a Partidului comunist polonez.

 "Nimeni și cu siguranță Gorbaciov, nu se gândește o clipă să cadă în tentația democrată.... Dinamismul său este un fel de revoluție bis; dar pentru socialism, prin socialism și în socialism" [L'EXPRESS, 7 Aprilie 1989, p. 5].

REFORMELE COMUNISTE

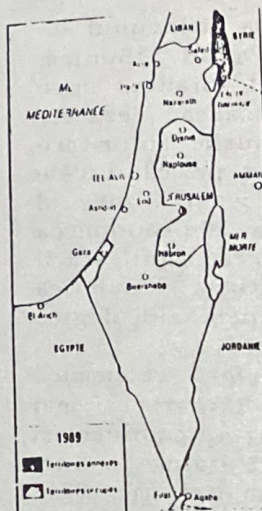
În legătură cu reformele comuniste--sau "reforme Gorbaciov"--bine cunoscuta profesoară de științe politice la Georgetown University și fosta U. S. ambasadoare la ONU (1981-85), Jeanne Kirkpatrick, oferă o analiză coerentă a fenomenului reformist și repercursiunile lui atât asupra situației interne a Uniunii Sovietice cât și asupra țărilor din blocul est-european. ("The Dismantling of Totalitarian Society" - Demontarea societății totalitare), NEW PERSPECTIVE QUARTERLY, Winter 1988-89, pp. 34-37).

Evenimente recente în lumea comunistă sugerează "posibilitatea unei transformări a sistemului totalitar dinlăuntru". Reformatorii

comuniști apar dispuși să renunțe la principiul de "control total" al societății de către Partid. "Suntem oare martori la o evoluție a statului totalitar spre un regim autoritar?"--se întreabă autoarea. Teza ei, cu câțiva ani în urmă, era că regimurile autoritare pot evolua prin schimbări interioare pe când cele totalitare nu. Prin, procesul de descentralizare al controlului economic, renunțarea la suprapunerea statului asupra societății și tolerarea manifestării publice de opinii diferite în Rusia Sovietică dovedește o schimbare în concepția ideologică marxist-leninistă a "dictaturii proletare".

Schimbarea este evidentă în sfera economică așa cum se manifestă ea în China, Ungaria și mai recent în Rusia Sovietică. "În toate trei, conducerea Partidului a recunoscut necesitatea unei administrații de antreprize independente" (p. 35). În Țările Baltice, manifestarea naționalismului prin arborarea steagului național, demonstrații cu cântece patriotice și condamnarea Pactului Hitler-Stalin care a dus la anexarea forțată a celor trei republici la Uniunea Sovietică și chiar "proclamarea de independență și suveranitate" în Estonia sunt simptome indicative despre un început de pluralism social. Mai departe, presa sovietică scrie în mod deschis despre "rolul soldaților ruși la executarea în masă a ofițerilor polonezi în pădurea de la Katyn în timpul celui de al II-lea război mondial." Recunoașterea drepturilor Bisericii Catolice și reabilitarea sindicatului muncitoresc liber "Solidaritate" sunt alte dovezi de concesiuni socio-economice. Odată cu autonomia economică și socială cea politică nu mai poate întârzia. "...O apariție a pluralismului politic va marca sfârșitul categoric al totalitarismului"-- afirmă Jeanne Kirkpatrick.

În ce privește ordinea strategică în urmărirea acestui obiectiv, autoarea este de acord cu deosebirea lui Lech Walesa între pluralism economic (piața liberă), pluralism social (dreptul de a forma organizații libere) și pluralism politic (dreptul de a concura în arena politică). Adică, pluralismul politic va reprezenta ultima fază în combaterea totalitarismului.

IN INIMA ORIENTULUI MIJLOCIU

norii se precipită în direcții și la înălțimi diferite. Printre zig-zagurile lor culoarea cerului albastru se vede doar prin crăpăturile de scurtă durată ale norilor agitați de vânturi porbite din diferite puncte cardinale. Mult așteptata descărcare binefăcătoare, după care să se deschidă orizontul păcii și cu el înima oamenilor rămâne dincolo de geană. Acesta ar fi șensul figurativ de a descrie imobilismul în conflictul izraelo-arabo palestinian.

În războiul pentru "pământul făgăduinței" forțele spirituale reînviolate ale Israelului se isbesc de rezistența înverșunată a celor circa 5 milioane de Palestinieni din care mai puțin de jumătate mai trăiesc pe pământul palestinian de care și ei se simt legați cu puternice rădăcini.... Și conflictul continuă neabătut de peste 40 de ani.

În cea mai recentă manifestare a ei confruntarea are loc între forța armată de ocupație a statului Israel, înzestrată cu arme și echipament ultramodern și între populația civilă de sub ocupație de aproape 22 de ani a cărei arme sunt pietrele de pe străzi.

În urma victoriei decisive a armatelor israeliene (1967) asupra celor trei țări arabe (Egipt, Siria și Iordania)--"protectoare" ale intereselor și aspirațiilor naționale ale confrăților palestinieni--aceștia din urmă au decis să-și organizeze forțele proprii de rezistență împotriva armatelor de ocupație. Prominent între cele aproximativ șase grupări de rezistență era FATAH, sub conducere lui Yassir Arafat.

Organizația pentru Liberarea Palestinei (OLP) a fost stabilită la întâlnirea de vârf a țărilor arabe în Cairo (1964) iar Yassir Arafat a fost ales președintele OLP în 1967. Organizația a devenit apoi

un fel de guvern al Palestinei în exil. Legitimitatea lui se sprijină pe Consiliul Național Palestinian (CNP) care se întrunește în mod periodic, ca să traseze linia politică a organizației. Ultima din aceste întâlniri a avut loc în Noembrie 1988, în Algeria, unde s'a proclamat existența Statului Palestinian. O lună mai târziu (Dec. 1988), Yassir Arafat, în discursul ținut la Geneva în fața adunării generale ONU, a declarat că OLP recunoaște dreptul la existență al statului Israel și renunță la terorism ca mijloc de luptă. Pentru Statele Unite și pentru marea majoritate--inclusiv țările occidentale--această declarație deschide larg poarta dialogului în căutarea păcii.

Totuși guvernul oficial din Telaviv repudiază declarația lui Arafat și continuă refuzul de a sta de vorbă cu OLP. În același timp, indivizi și grupări în Israel se angajează în conferințe și debateri publice la care participă și reprezentanți PLO, în căutarea soluției de pace. O astfel de întâlnire a fost organizată anul acesta în New York (11-13 Martie 1989), la inițiativa magazinului israelian NEW OUTLOOK și a ziarului palestinian AL FAJR. Tema conferinței a fost "Drumul spre pace" și urma altor trei conferințe cu aceeași temă, ținute la Paris, Haga și Universitatea Oxford.

Participanții din Israel se făceau vinovați de călcarea legii care interzice orice dialog cu OLP. Dar, după cum au declarat ei, bazați pe o majoritate de 54% a opiniei publice în Israel (această majoritate a crescut între timp la 66%) voiau să influențeze și să schimbe atitudinea guvernului Yiszhak Shamir cu privire la dialog. În cuvântul de deschidere, avocatul New York-ez Peter Weiss a remarcat prezența a "4 foști și 4 actuali membrii ai Parlamentului israelian (Knesset) și a 6 membrii din Consiliul Național Palestinian" (CNP). (Vezi, Mary Barrett, "New York Peace Dialogue: 'With Enemies Like You, Who Needs Friends?'" THE WASHINGTON REPORT ON MIDDLE EAST AFFAIRS; May 1989, pp. 3-4 & 39).

Între cei care au luat cuvântul a fost și Yehoshafat Harkabi, fost șef al biroului de informații al Armatei Israeliene care a subliniat

necesitatea recunoașterii unui stat palestinian și a criticat "politica nerealistă a guvernului său.... We need to talk to each other" (trebuie să comunicăm unii cu alții--a afirmat el.) Președintele Comisiei politice (CNP), Nabil Sha'ath, a reafirmat dreptul la existență al Statului Israel și obiectul final de respect reciproc pentru independența celor două state în Palestina. Profesorul Hannan Ashrawi (universitatea Birzeit) a accentuat rolul major al revoluției INTIFADAH care "nu poate fi obiectul vreunei negocieri". Ea face parte din viața zilnică în teritoriile ocupate și nu mai poate accepta "Planul Shamir" care cere suspendarea ei pentru 6 luni. Este în interesul ambelor părți ca ocupația militară să ia sfârșit pentru că "...ea înseamnă corupție pentru Israel iar pentru noi ucidere"--a adăugat Ashrawi.

În concluzie, conferința s'a exprimat în favoarea unei întâlniri internaționale la care să se decidă soarta refugiaților, securitatea și garanțiile internaționale, problema frontierelor, a coloniilor evrești, a accesului la apă și situația celor două părți (est și vest) ale Ierusalimului. Adresându-se celor 600 de oaspeți și jurnaliști din sală, vorbitorul Sha'ath a făcut un apel la publicul american: "Suntem aici în America pentru că suntem convinși că în inima fiecărui American sălășluște un sentiment de justiție și acesta credem că va triumfa în cele din urmă" (p. 39).

dans les territoires occupés, la violence redouble ;

L'EXPRESS - 28 AVRIL 1989 23

De atunci au trecut aproape trei luni și rapoartele, nu prea regulate, care ne vin din Orientul mijlociu ne spun că armata de ocupație continuă să se confrunte cu Intifada a cărei rânduri continuă să fie reduse cu sute de morți și mii de răniți și arestați în cursul celor 17 luni de "revolution de pierres".

Celălalt război din regiune, cu mult mai sângeros între Iran și Irac, a luat sfârșit și dialogul deși lent și greoi continuă.

Forțele naționaliste din Afganistan au încercuit orașul Jalabad și sub comanda lui Abdul Haq au pătruns pe alocurea în Kabul. Totuși înfrângerea totală a regimului comunist, lăsat în urmă de trupele sovietice în Februarie trecut, rezistă cu disperare și încearcă să negocieze un compromis. Rândurile armatei lui, însă se subțiază și zilele-i sunt numărate (vezi NYT, 5/7/1989, pp. 1 & 12).

Intâlnirile diplomatice cu privire la conflictul palestinian se succed în Washington și în capitalele arabe dar efectul lor cu privire la un dialog de pace este aproape nul. Speranțele însă cresc și realizarea lor depinde de voința ambelor părți de a păși în zona concesiunilor reciproce, "de a comunica unii cu alții".

Pentru Israel nu-i decât o singură opțiune posibilă dacă dorește pacea: negocierea cu OLP și eventual, acceptarea formării unui stat palestinian" citat din cartea publicată recent de către cei 15 membri ai "Centrului de studii strategice" de la Universitatea din Tel-Aviv. [Vezi L'EXPRESS, 17 Martie 1989, p. 24, "Le Document qui divise Israel."]

DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA --

RPR își continuă drumul spre socialism și "omul nou". Glasnost și perestroika nu-l impresionează pe Nicolae Ceaușescu. Datoriile de \$10 bill. se spune că au fost plătite dar faptul nu pare să schimbe cu nimic condițiile subumane ale vieții într-o țară "socialistă". Cozile la pâine, carne, legume, fructe, etc. continuă să fie lungi și extenuante iar planul de "sistemizare" al satelor împinge la disperare și sinucideri printre victimele acestui plan inuman. Familiile sunt expulstate în două zile, biserici de lemn, ferme, grădini de legume, puțuri tradiționale, livezi de pomi sunt rase și nivelate.... "Rien ne résiste au delire destructeur du dictateur et de son grand coordonnateur Romeo Dragomirescu". (B. Lecomte, "Le Génie des Carpates en rase campagne", L'EXPRESS, 14 Aprilie 1989, p. 57).

Planul prevede "buldozarea" a 6,000 de sate (din cele 13,129 destinate anihilării) până în anul 2,000, cu regrouparea oamenilor în 2,000 comune de tip nou, atașate la 558 de "orașe dormitoare" (centre agro-industriale). Procesul de distrugere a început în județul Ilfov, la Otopeni, care a devenit un oraș de "noroși și de beton". Satele Buda, Vladiceasca, Dimieni, Ordoreanu au fost rase iar locuitorii lor au fost cazați în clădirea nou construită cu 3,800 apartamente "fără apă curentă nici încălzire centrală".

Acest procedeu brutal a îngrozit zeci de mii de cetățeni români de naționalitate maghiară și mii de români silindu-i să ia drumul pribegiei spre Budapesta. Proteste diplomatice de condamnare a planului și a metodelor inumane au fost înregistrate din partea ambasadelor Franței, Angliei, Statelor Unite, Comunității europene iar la 9 Martie, c., Comisiunea pentru Drepturile Omului (ONU) n'a înregistrat un singur vot în favoarea planului României. USSR și țările Blocului sovietic s'au abținut de la vot--"fapt fără precedent în anele blocului socialist".

Care este reacțiunea în România? Una din primele voci disidente a fost a Doinei Cornea, profesoară de limba franceză la Universitatea din Cluj (RSR). Pe cale de manifeste, scrisori de protest și prin interviuri date presei occidentale Doina Cornea a criticat energic politica regimului

Doina Cornea

Ceaușescu, fapt pentru care domiciliul ei a fost pus sub supraveghere iar de la finele lui Aprilie a fost complet izolată nu se știe unde. Rămâne de văzut dacă Doina Cornea, care a fost invitată de către Danielle Mitterand (soția președintelui Franței) la un colocviu ce va avea loc în Paris (22-24 Iunie), va obține viza de eșire din țară.

Un alt act de protest adresat președintelui Ceaușescu a fost scrisoarea din Martie trecut, semnată de șase foști demnitari ai Partidului comunist român de a căror soartă nu se mai știe precis în momentul de față. Revista EASTERN EUROPE NEWSLETTER (31 Mai, 1989, p. 7) scrie doar că "au fost izolați și se găsesc cu domiciliu forțat sau în detențiune".

Presiunea diplomatică externă și protestele dinlăuntru au provocat două reacțiuni diferite din partea șefului socialist român. Pe de-o parte, procesul de sistemizare se face cu mai multă prudență. Pe de alta, presa este supusă unei supravegheri mai stricte--mai ales după defecțiunea lui Ioniță Olteanu, editorul REVISTEI ECONOMICE (Dec. 1988) și după încercarea de a se publica în ROMANIA LIBERĂ un manifest anti-Ceaușescu (EEN, Ibid, p. 8). Tot ca o reacțiune disperată la condiția de izolare în care a fost târită România, Nicolae Ceaușescu, într'un interviu recent cu revista germană DER SPIEGEL, a declarat că România dispune de capabilitate nucleară. În același timp, sunt indicații că se prepară pentru o "apărare a țării cu orice preț și până la ultimul soldat". Dovadă despre acest plan sinistru este uriașul și costisitorul "bunker" subteran, construit sub noul palat care se leagă printr'un tunel de 2 klm. lungime cu subteranele palatului Cotroceni care a devenit al lui Ceaușescu. Acest complex subteran oferă adăpost sigur împotriva oricărui fel de bombardament și va servi, la nevoie, conducerii Partidului și Armatei.

Costul enorm al acestor construcții faraonice se face tot pe spinarea unei națiuni istovită de lipsuri de tot felul căreia i-a ajuns cuțitul la os și se apropie de limita răbdării....

PARLAMENTUL EUROPEAN din Strassburg a adoptat o rezoluție prin care cere Uniunii Sovietice ca "...după 50 de ani dela pactul Hitler-Stalin și

brutala răpire a independenței Republicilor Baltice... să răspundă favorabil la dorința covârșitoare a popoarelor baltice pentru o mai mare independență mai ales în sfera economică și cea culturală".

Rezultatul alegerilor de delegați care vor selecționa membrii Sovietului Suprem al USSR, arată o victorie netă a Frontului Popular din cele 3 țări baltice.

Mișcarea de independență din Latvia, la primul congres ținut în Februarie trecut cu participarea a 400 delegați a adoptat un program oficial prin care cere completă independență pentru republică. (Vezi LATVIAN NEWS DIGEST, May 1989, pp. 6-9).

În urma unei petiții colective, semnată de "zeci de mii de persoane", se pare că editura Literatura Artistică din Chisinau va publica în curând patru volume din opera scriitorului Ion Druță, folosind alfabetul latin și nu cel cirilic impus limbii române din Basarabia după ocupația ruso-sovietică în 1944. Același alfabet va fi folosit la publicarea unui album Eminescu, programat să apară într-un viitor apropiat.

Motivul principal pentru cererea de schimbare este că "alfabetul cirilic nu poate reda cu exactitate toate sunetele limbii române". Menținerea lui ar rezulta într-o "iremediabilă pocire" a limbii române. (Vezi George Gioranescu, "Lupta între alfabetul latin și cel cirilic în Moldova sovietică", LUMEA LIBERĂ, 18 Febr. 1989, p. 6).

Stirea este îmbucurătoare și va contribui la întărirea moralului fraților români din Basarabia ocupată pe nedrept de către o Rusie hrăpăreață.

VOLUNTARISMUL REAFIRMAT

Președintele George Bush a dat un imbold nou tradiției americane de voluntarism. Pentru a genera mai mult interes pentru programe voluntare și a inspira noi voluntari, Președintele propune stabilirea unei "Fundații a punctelor de lumină" (Points of Light Foundation) prin care se va realiza o "kinder and gentler" America. Munca voluntară va întări spiritul de comunitate și va contribui la eliminarea unor "rele sociale," a spus Președintele în discursul de la New York, la 21 Iunie.

Statisticile arată că aproximativ 1/3 din populația americană (80 mil.) se află angajată în astfel de muncă voluntară, cu un număr mediu de aproape 5 ore pe săptămână fiecare.

Deci, Casa Română & Capela," a cărei fundație și continuitate se sprijină numai pe "voluntarism" este pe drum bun. Cei care susțin că "orice muncă prestată pentru Casa Română & Capela trebuie plătită" grăiesc un neadevăr și n-au înțeles rostul acestei organizații. Ajutorul care-l dăm noi celor în lipsă este, în primul rând, de ordin social și spiritual--"afidavituri," îndrumări în relații cu autorități, interpretări, sprijin guvernamental pentru dreptul de reunificare familială, procurare de documente, găsim de servicii, etc. Prin existența ei ca "nonprofit organization" Casa Română & Capela, ca grupare etnică românească, are o adresă a ei proprie și poate să facă mult mai mult în anumite împrejurări decât o persoană izolată. La aceasta se mai adaugă mândria noastră de români să nu ne lăsăm mai prejos de alte grupuri etnice în America. De data aceasta ne spune chiar președintele Statelor Unite că, voluntarismul înalță și înobilează pe individ și societatea în mijlocul căreia se produce. Între noi însă, prea puțini sunt cei care dau și prea mulți cei care ezită sau chiar critică. Poate apelul Președintelui Bush să ne convingă și pe noi românii că munca și contribuția voluntară sunt onorabile. Iar în cazul Casei Române & Capele sunt vitale. Numai prin ele ne putem continua existența. Un exemplu luminos care a înțeles nevoile și semnificația existenței unei comunități în diasporă este familia Mandoche. Voluntarismul lor se situează pe o înaltă treaptă socială. Vorba lor este faptă și casa lor este gospodărie și omenie. Ei nu pot fi altfel.

Anul curent a început cu UN PROGRAM MAI BOGAT SI VARIAT decât în anii precedenți.

Noutatea suplimentară în această perioadă au fost trei concerte vocale. Două (28 Ian și 4 Martie) oferite de bine cunoscuta cântăreață de muzică ușoară, CORINA CHIRIAC; unul (8 Aprilie) cu muzică de folclor--așa cum numai IONELA PRODAN știe să delecteze audiențele. Trebuie să adăugăm că primul concert al Corinei Chiriac a atras o mulțime neîncăpătoare dar și talentul cântăreței a fost la înălțimea așteptărilor.

Ținem să mulțumim celor două artiste ale muzicii românești pentru neuitatele momente muzicale oferite comunității din nordul Californiei. Calde mulțumiri se cuvin tânărului VAL BRATU care a oferit un acompaniament ideal celor două cântărețe iar lui Amadeus Schneider pentru controlul și direcția sunetului.

Serviciul de "disc jockey"--la 10 Iunie--a fost oferit de Mircea Stoica, Sorin Neagu, Max Bujor & Luki Ranga.

Totuși organizația noastră n'a uitat nici aniversările istorice:

(1) UNIREA PRINCIPATELOR--comemorată la 28 Ian. cu un mic program și cu cântecul și dansul rotund al Horei unirii la care s'a prins toată audiența de peste 200 de persoane;

(2) ZECE MAI--comemorată în cursul agapei care a urmat serviciului religios de Duminecă, 26 Mai, 1989;

(3) CENTENARUL EMINESCU (100 de ani de la moarte: 1889-1989)--comemorat în cadrul reuniunii de Sâmbătă, 8 Iunie, 1989, printr-o scurtă prezentare a "scrierilor politice" ale lui Mihai Eminescu (Ilie Smultea) și două recitări alese și citite cu talent de bun recitator (Marius Neacșu).

Ajutoarele voluntare, atât de necesare și prețioase pentru aceste ocazii au fost oferite cu generozitate de către Aurica Hoadrea, Amalia Lazarescu și Nadia Mandoche la decorarea sălii; Cati Lazarescu cu fiicele Oana și Teodora, Nadia Mandoche, Simone Lupu, Rodica Acatrinei, Milena Lalescu și Doina Speriosu la munca istovitoare de pregătire și servitul a trei mese delicioase și mult apreciate, cu ocazia concertelor; Hedi Cazacu, Rodica Ranga, Tess Bacoș și Ingrid & Rene Sabo la recepție; Judy Smultea la masa de membrerie și de cărți; Dan Nastase, Nick Cazacu, George Mandoche și Nora Blanaru serviciul la bar; Ion Pizdrint, Ilie Smultea, Dan Balaci, George Neacșu la curse de cumpărături.

ACTIVITATI VIITOARE PICNICUL ANUAL al românilor din Nordul Californiei

va avea loc

Sâmbătă, **29 Iulie 1989**

la Knowland Park & Zoo

începând de la ora 10 a.m.

Mititei delicioși și băuturi răcoritoare vor fi la dispoziția doritorilor. Pentru tineret vom avea echipament de volleyball și badminton iar cei mici vor putea vizita grădina zoologică.

Nu va lipsi nici tombola tradițională care va oferi obiecte interesante și valoroase celor norocoși printre cari poate fi oricine.

Veniți cu familia și cu prietenii și nu uitați "coșul de picnic"!

(Pentru Knowland Park & Zoo, luați Hwy 580 și eșirea 98th Ave. Intrarea în parc este pe stânga, lângă eșire).

CRC 1987 - FIENICNIC ANUAL - Knowland Park

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

CONVOCARE

La a doua adunare generală CRC pentru alegerea a trei consilieri pe ziua de Sâmbătă, 8 Sept. 1989, la Casa Română & Capela, 124 Montecito, Oakland, CA.

Comisia de numiri recomandă 5 persoane calificate din care, prin vot secret, se vor declara aleși trei, pe baza și în ordinea numărului de voturi obținute.

P.S.: Pentru asigurarea dreptului de vot, membria anuală de \$120--sau lunară de \$10--tebuie să fie achitată cu cel puțin 30 de zile înainte de data alegerilor.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ETAPA II CRC--

cu proiectul de renovare în vederea stabilirii unei capele cu scop exclusiv religios--rămâne deschisă în continuare.

Contribuțiile făcute (\$1650) se depozitează și păstrează separat; la acestea se adaugă sumele promise (6850) care ridică fondul la \$8500.

Doritorii să vadă proiectul realizat sunt rugați să-și trimită contribuția sau promisiunea de contribuție la adresa CRC cu specificarea "ETAPA II."

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BIBLIOTECA CRC--dispune încă de:

1. Aron Cotrus, ANTOLOGIE SELECTIVA de Jon Cepoi.....\$15
2. Anton Crihan, ROMANIAN RIGHTS TO BESSARABIA ACCORDING TO CERTAIN RUSSIAN SOURCES (I.Smultea, transl.)...\$ 5
3. Nicolae Novac, TĂLMĂCIRI DIN LIRICA AMERICANĂ.....\$ 5
4. Vasile Versavia, AȘ ZBURA ȘI EU PUȚIN....\$ 5

Imprumuturi de cărți se pot obține prin Dr. Mihai S. Olteanu, bibliotecarul CRC, fie cu ocazia diferitelor întruniri la Casa Română & Capela--în special după servicii religioase--fie adresându-vă fam. Mandoche ca mijlocitori în comunicări.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

"OMUL SFINTEȘTE LOCUL"--

Acest proverb înțelept românesc s'a adeverit pe deplin cu intrarea familiei Mandoche în apartamentul din spatele clădirii CRC și preluarea responsabilității de întreținere a proprietății. În mai puțin de o lună de zile Nadia și Gheorghe Mandoche au restabilit ordinea, curățenia și rânduiala care fuseseră ignorate de către ultimii trei tineri locatari refugiați din România comunistă. Atât la exterior cât și în interior proprietatea începuse să dea impresia unui loc părăsit. Ocazia care li s'a dat acestor tineri crescuți și educați sub regimul comunist, de a-și dovedi interesul și dragostea față de un colț românesc în California de nord n'a fost înțeleasă. Efortul, truda și sacrificiul fondatorilor au fost tratate cu dispreț și desconsiderare. Au profitat de sejurul gratuit la CRC, de procentele acordate din închirierea sălii ca să abandoneze subit funcțiunile tocmai când le venea rândul să-și dea și ei obolul la Casa Română & Capela. Adică au păcălit pe naivii care le-au întins o mână de ajutor fără să-și dea seama că se păcăleau pe ei înșiși. (Aflăm, cu regret, că unul dintre ei a și început să-și facă dosar la poliția americană). Un alt proverb românesc spune că "din câine slănină nu se face"...

Vrednic de notat mai este faptul că unul dintre acești tineri, crescuți și educați sub egida marxistă, a sosit cu acte în bună regulă aprobate de autoritățile comuniste de la București. Ce coincidență--infiltrarea lui la Casa Română & Capela și viza care i s'a dat să iasă din România? În același timp, sunt o mulțime de soții și copii ai altor români cu drepturi de imigranți stabilite în Statele Unite care așteaptă ani de zile să-și vadă familia reunită.

Dar iată că familia Mandoche, în câteva săptămâni, a tras cu buretele peste rușinea din ultimele șase luni și Casa Română & Capela a devenit din nou un loc în care să se intre cu plăcere și cu plăria în mână. Acesta a fost unul din scopurile centrului nostru cultural de la 124 Montecito și pe această cale ne plecăm în fața hărniciei familiei Mandoche și a simțimentelor de omenie și de bun simț românesc de care ei sunt animați. Comunitatea românilor din nordul Californiei le exprimă sinceră grațitudine și le urează multă și bună sănătate. De remarcat că Gheorghe Mandoche lucrează "full-time" ca sudor și este bine apreciat și de compania la care este angajat de ani de zile. Cu astfel de oameni se poate merge înainte. Ei sunt inspirație și îndemn spre realizări și în alte direcții de afirmare a drepturilor și calităților românești și umane.

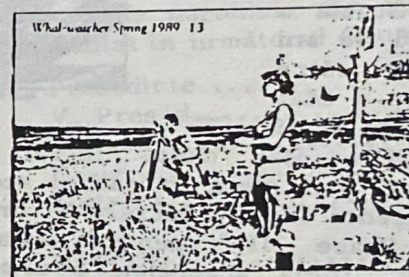
Celor care ne-ar reproșa de ce ne-am lăsat păcăliți le repetăm principiul de bază al Casei Române & Capele: ...poarta noastră este deschisă, întră cine vrea și rămâne cine poate.... Selecțiunea se face în mod natural.

CEREM SCUZE cititorilor pentru întârzierea cu care dăm publicității primele două numere din anul XI al Buletinului CR. Intre alte multiple obligații, editorul lui a fost ocupat o bună parte din timp, cu pregătirea unui referat în legătură cu tema "Rolul supraputerilor în formația națională a țărilor în dezvoltare"--la invitația simpozionului respectiv cu ocazia conferinței anuale a "Western Political Science Association". --Sperăm că vom putea evita astfel de întârzieri în viitor.

DE LA FAMILIILE DIN NORDUL CALIFORNIEI

Cristina Manuela Moisidis, fiica Dlui și a Doamnei Nicolae Moisidis din San Leandro, CA, dovedește o capacitate remarcabilă ca studentă la politehnică în cadrul prestigioasei Cornell University (statul New York). Nota cumulativă mijlocie a Cristinei este 3.85 (cea mai înaltă fiind 4.0). Exprimăm felicitări călduroase tinerei studente care este un vizitator frecvent al Casei Române & Capele și-i urăm deplin succes în continuare.

Humpback Whales Off West Hawaii by Mari Smultea

Janet Bond tracks a humpback pod with the thermal-dye while Mari Greenberg scans the study area.

An adult humpback headlunge aggressively among a surface active pod. Cows with calves may prefer nearshore waters to avoid harassment by sexually active male whales characteristic of such large surface active groups.

Mariana Smultea, care se specializează în Biologia Marină este studentă la doctorat și a fost numită asistentă universitară la Universitatea Texas A & M (Galveston) unde predă și profesorul Dr. Berndt Wursig, președintele comisiei pentru programul studiilor ei de doctorat.

În vara aceasta, Mariana a fost aleasă să lucreze, împreună cu trei profesori de specialitate în echipa de cercetări din regiunea polară a Alaskai (Barrow), spre a determina impactul sondărilor de petrol asupra vieții marine în regiunea aceea.

Mariana este de asemenea autoarea unui articol "Humpback Whales off West Hawaii," apărut în WHALEWATCHER (Journ. of the Amer. Cetacean Soc.), Spring 1989 în care se reflectă rezultatul cercetărilor științifice întreprinse de autoare în Greenland, Australia, Noua Zeelandă și Hawaii.

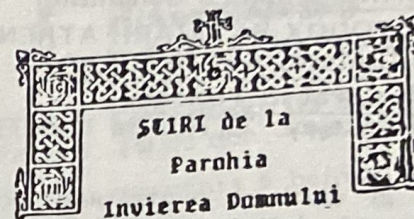
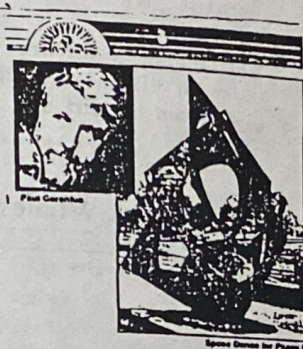
Ii exprimăm sincere felicitări pentru frumoasele rezultate ale unei munci asidue și perseverente și-i urăm deplin succes în cariera ce i-se deschide.

Comunitatea Casei Române și Capele își amintește cu drag de multe ocazii în care Mariana și sora ei Elisabeta au apărut pe scena CRC cu cântece românești și se simte onorată cu astfel de tinere de descendență românească. Mariana vorbește curent limba franceză și o rupe puțin și românește dar dorește să o învețe mai bine.

SCULPTORUL Mircea Paul Goreniciu (Los Gatos, CA), a fost invitat să participe la un simpozion cu tema "Rolul artei americane în arena internațională care a avut loc la 8 Iunie în Washington, D. C. Ocazia a fost aniversarea a 25 de ani de la inițierea de către Departamentul de stat american a "Programului artei în ambasade" (AIEP). Mai multe lucrări ale sculptorului român au fost alese în cadrul acestui program, cea mai recentă fiind o lucrare în bronz, "Space Dance for Peace III," pentru ambasada americană din Maroc. După simpozion a urmat o recepție oferită participanților de către Deptul de stat (Wash., D. C.).

Cele mai multe lucrări din seria "Space Dance" au fost vândute și plasate în centrele populate din diferite orașe (San Jose, Santa Clara Valley, Los Gatos). Recunoașterea și aprecierea meritelor creatoare ale sculptorului Paul Goreniciu au găsit expresie în recenta cerere din partea organizației "Inventarul Național de Sculptură în America" de a-și integra lucrările sale în colecția de sculptură națională a acestei organizații care face parte din "Instituția Smithsonian a Muzeului Național de artă în America".

Casa Română & Capela exprimă calde și sincere felicitări tânărului sculptor Goreniciu și-i urează să continue cu deplin succes urcușul treptelor creatoare. (Vezi Leslie Vestrich, "Sculptor Gathers International Fame," SAN Jose Mercury NEWS, May 24, 1989).

1. Sf. Liturghie are loc în continuare, în ultima Duminică din fiecare lună cu păr. Ioan Sârbu la CRC--124 Montecito, Oakland.

2. Delegatul parohiei, Remus Bretoi, va reprezenta parohia la Congresul Episcopiei de la Vatra în anul acesta.

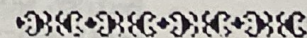
3. Alegerile parohiale din anul acesta (Martie 1989) au rezultat în următorul Cămin:

Presedinte.....	Doina Speriosu
V. Presed.....	Ilie Smultea
Secretar.....	Simon Speriosu
Casier.....	Mihai S. Olteanu
Epitropi.....	Petre Hoadrea
	George Stoenescu
Membrii.....	Aurica Hoadrea
	Nicolae Cazacu
Controlori.....	Alexander Blaga
	M. Olteanu, Jr.

4. În cooperare cu societatea Unirea de la Vest și Casa Română & Capela, parohia Invierea Domnului va contribui la picnicul anual românesc, Sâmbătă, **29** Iulie, în Knowland Park & Zoo, începând de la ora 10 a.m.

5. Consiliul parohial și păr. Ioan Sârbu țin să exprime gratitudinea lor pentru generoasa contribuție a Doamnelor din parohie la masa sau gustarea care s'a oferit cu regularitate anul acesta tuturor participanților la Sf. Liturghie S'au remarcat ca donatori în mod deosebit și frecvent fam. Lazarescu, Mandoche, Olteanu, Smultea și Speriosu.

Grație acestor agape membrii parohiei au ocazia să se cunoască mai bine și să întărească spiritul de comunitate.

De la Conferința anuală a Consiliului
INSTITUTULUI ORTODOX PATRIARH ATHENAGORAS
de pe lângă Uniunea pentru studii de
doctorat în Teologie
(U.C.-Berkeley, 21 Aprilie 1989)

aflăm că tânăra și distinsă organizație, își afirmă existența atât în cadrul Universității Berkeley cât și în relațiile publice cu alte instituții asemănătoare în U.S.A. și în Europa.

În raportul prezentat de către președintele Paul Manolis s'a remarcat faptul că:

(1) Directorul institutului pâr. Leonidas Contos, detinătorul catedrei Spanos, a predat cursuri pentru studenții de la GTU-Berkeley cu tema "Studii despre Crestinătatea Ortodoxă din Răsărit". Dr. Contos este, de asemenea, dispus să accepte invitații ca să servească Sf. Liturghie împreună cu alți preoți ortodoci din regiune.

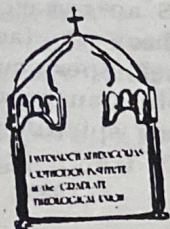
(2) Președintele P. Manolis a întreprins o călătorie de studii și relații cu instituții similare în mai multe capitale europene stabilind legături durabile cu centre universitare și alte așezăminte academice de interes comun.

(3) Pentru nevoile financiare--pe lângă înzestrarea catedrei Spanos (\$500,000), donații realizate prin vizitele pâr. Contos în L.A., Lexington (KY) și Phoenix (AZ) (\$49,225), suma de \$100,000 din partea fam. Dr. & Mrs. William J. Collins destinată burselor pentru studenți în teologie, o bursă din partea repozatei Vasiliki Manolis destinată unei studente de teologie--un grup de Doamne au organizat o auxiliară cu scopul de a genera fonduri necesare existenței și dezvoltării institutului.

Ilie J. Smultea, Consilier (P.A.O.I)

Pentru orice informații sau contribuții
Vă puteți adresa la:

Patriarch Athenagoras Orthodox Institute
2400 Ridge Road
Berkeley, CA 94709
(415) 593-4093

Acknowledgments

BULETINUL CR Thanks its Subscribers & Contributors (\$1313 don.--1st half 1989)

for their good comments & help in meeting publication costs.

Special Welcome to its NEW SUBSCRIBERS

Victor Apostolescu (FRG)	Nicolae Iliescu (MA)
Simian Bogdan	Nicolas Maritza (Spain)
Romulus Ciric (Montreal)	Gh. & Nadia Mandoche
Dinu Negru (Wash., D.C.)	Lucian Predescu (AL)
Sava Gârleanu (Sweden)	Flory & Gh. Sabo
Ingre Greger (FRG)	Eugenia Tomopoulos (NY)

CRC expresses its Appreciation to its PATRONS

Victor Apostolescu (\$50)	Nicolas Maritza (\$100)
Ovidiu Diaconescu (\$50)	Trajan Ocneanu (\$50)
Antonio Docan (\$30)	Ilie Smultea (\$279)
Alphonse Juilland (\$50)	Simon Speriosu (\$50)

NOTE: All work on BULETINUL CR is done by its dedicated volunteer staff except for the final printing.

CRC LITERARY COMMITTEE

Wishes to Acknowledge the Special Support of its publication & distribution efforts w/re. to

Dr. A. Crihan's ROMANIAN RIGHTS TO BESSARABIA
ACCORDING TO CERTAIN RUSSIAN SOURCES

Anton Crihan.....\$300	Dr. Al Suga (+).....\$55
Ilie Smultea.....\$250	John Simicin..... 50
Int.Lit.Cntr,NYC... 160	Lucian Lazar..... 30
Jon Cepoi..... 120	Victor Rasco, L.A... 25
Ion Popescu (NYC).. 55	Simon Speriosu..... 25
Unirea dela Vest Soc..... 25	

&

Mihai Olteanu (Jr. & SR)
(for their donation of time & postage)

Orders and donations are still welcome to help meet \$250 still owed for publication expense, representing the 150 copies mailed to U.S. Congressmen & several executive members.

With great pleasure, CRC WELCOMES Its New Members

FOUNDERS (\$840)

Nadia & George MANDOCHE

VOTING MEMBER (2nd family member)

Dana Speriusu

Associates

Anna & Peter Mihailescu

Flory & Eugen Sabu

OUR GRATITUDE TO THOSE who made possible the recent renovation of back apartment & backyard: (\$3,959 pd outside Rom. contractors for back apt. & another \$1223 in backyard & other 1989 bldg improvements.)

Golden Book Donations

Mandoche Family.....\$900
+ donated expenses. 815

Remus Bretoi..... 100

Ilie Smultea..... 100

Alexander Blaga..... 50

Antonio Docan..... 50

Ovidiu Diaconescu..... 50

Olga Pollak..... 40

Ana Simpson..... 25

Frances & Tr. Oneanu.. 50

in MEMORY of
Jack Balbu

Phase II

Ilie Racoveanu.... \$50

"MAY 10"-A. Docan... 50

Advances (balance)

Maximilian Bujor....140

Ilie Smultea.....400

Pledges (current)

Mandoche Fam.....600

Used Refrigerator don.by
John Vasile Moldovan

Vol. Repair work on old
refrig. by Vasile Stolan

CRC Is Grateful to These CONTRIBUTORS

Assistance Fund Donation
(small refugee labor stipends)

Ladis K.D. Kristof.....\$40

Special Expense Donations

(toward a \$675 Jan. util bill
a \$275 legal bill, \$143 ping-
pong equip. purch & \$275 to
tune piano for Jan. program)

Judy Smultea.....\$100

Pingpong Nite group..... 7

Founders Plaque Engraving

(M. Bujor \$30, R. Ranga \$20, Remus

Bretoi \$36, Ionel Spinu \$32, Jon

Cepoi \$30, Liviu Bacos \$30) &

Sur. Acad. Rom. r.g.....\$78

SPECIAL WELCOMING COMM.
(out-of-town entertainers)

Welcoming: Ch. & Jean Costache
Marius Neacsu

Over-nite Victor & Rodica
Accommod. Acatrinel

Restaurants Ilie Smultea

Cuirs & Alex Blaga

Chauffeurs Tr. Ocnanu Fam.
Dan Nastase

Special Door Donations

\$30 Ovidiu Diaconescu

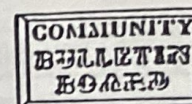
25 Antonio Docan

20 Malattia & Smulteas

20 Alexander Augustina

15 M. Bujor & V. Lupu

NOTE: We thank all who attended our functions this year, which we are happy to say did at least show a profit of \$248 before accounting for related permanent acquisitions of \$96 (tablecloth replacements & bar drink tubs.) The \$156 net was just \$100 short of covering the piano tuner in Jan.

BULETINUL CR hopes its new "Community Bulletin Board" will bring together its professional/business & refugee communities in No. Calif. To preserve the noncommercial service/cultural orientation of CRC and its journal, limited space is available at the rate of \$15/page (\$5 per 1/3-page) per issue for CRC-MEMBER-SUBSCRIBERS ONLY. (Business cards or facsimile should be submitted to Buletinul CR Advertising, 124 Montecito, Oakland, CA 94610, or telephone our editor at (707) 677-3705.

CATERING

DISCOUNTS TO

GIFT BASKETS

FOOD CO-OPS, CHURCHES, YOUTH GROUPS

VALLEY CHEESE SHOPPE

INTERNATIONAL GOURMET FOODS
SMOKED HAMS, SAUBAGES, PASTA

BILL & TONI SOULIS
886-8627

20573 SANTA MARIA
CASTRO VALLEY, CA 94546

**GENERAL
CONTRACTOR**

AMERICAN EXPRESS CONSTRUCTION

P.O. Box 20801

CASTRO VALLEY, CA 94546

TEL. (415) 352-4892

* Ioan Pizdrint
* Amadeus Schneider
* PROPRIETORS

**EXPERT EUROPEAN TAILORING
CLARA R. ACATRINEI**

"Expert Fitting - Restyling - Hand Detail"

EVENING & WEDDING GOWNS

Alterations To Go

Greenhouse Market Pl.
San Leandro, CA 94578

(415) 352-3476
Every Sat. 9-5

— CRC ALENDAR

SUMMER 89

Saturday
July 29

10 a.m. -
4 p.m.

CRC ANNUAL PICNIC MITITEI & TOMBOLA

Refreshment Bar
Volleyball & Badminton
Zoo & Playground
Prepare a picnic basket,
gather up family & friends
& join us all

(Donations of items for
tombola welcome)

Knowland
Park & Zoo
Oakland
Directions
Hwy 580
Exit 98th Av.

Last
SUNDAY

HOLY RESURRECTION ROM. ORTH. PARISH

Religious Services

(Father Ioan D. Sarbu

11 a.m.

coffee &
potluck
following

A rare book is one that comes back
after you've loaned it out (anon.).

CRC LIBRARY HOURS: Open during CRC functions &
before & after Romanian religious services. Contact
Librarian Mihai S. Olteanu at (707) 557-4068 for fur-
ther information or special access.

RHAPSODY TOURS & TRAVEL

95 South Market St., suite 460
San Jose, California 95113
#1 IN CALIFORNIA!

•NEW YORK-BUCURESTI \$609.00	•LOS ANGELES-BUCURESTI \$809.00
•NEW YORK-BUDAPEST \$609.00	•LOS ANGELES-LONDON \$670.00
•NEW YORK-ATHENS \$699.00	•LOS ANGELES-MOSCOW \$861.00
•NEW YORK-TEL-AVIV \$709.00	•FRANKFURT-BUCURESTI \$259.00

•EURAILPASS	- \$320.00	- VALABIL IN 17 TARI
•GERMANIA	- \$98.00	- MASINA PE SAPTAMINA
•HAWAII	- \$379.00	- 8ZILE ZBOR/HOTEL
•MEXICO	- \$339.00	- 8ZILE ZBOR/HOTEL

OFERIM BILETE DE AVION ORIUNDE IN LUME, INCHIRIERI MASINI, REZERVARI HOTEL, TRATAMENTE,
CROAZIERE, ASIGURARI DE CALATORIE, ASISTENTA PE AEROPORTUL J.F. KENNEDY.

(408) 971-1044

1-800-222-0788

CASA ROMANA & CAPELA, INC. - (ROMANIAN HOME & CHAPEL)
124 Montecito Avenue, Oakland, California 94610 | Tel: (415) 834-8558 |
- A non-profit organization under the laws of the State of California

FONDATORI - THE FOUNDERS

• Clara & Victor Acatrinel	• Valeria Biroas Kalman
• Liviu & Tess Bacos	• Peter Romeo Malattia
• Ioan & Virginia Balaci	• Ottilia Bria Malattia
*** Alexander Blaga	• George & Nadia Mandoche
• Remus N. Bretoi	• Niculae Moisidis
• Maximilian Bujor	• John V. & Ilse Moldovan
• Valer Bursan	*** Frances R. Ocneanu
• Alexander Burz	*** Traian Ocneanu
• Nicolae Cazacu	• Nick & Ana Olar
• Jon & Stela Cepoi	• Anca & Mihai Olteanu
• Margareta Cismaru	• Alexander Parvu, Jr.
• Eugen Coban †	• Rodica & Vasile Ranga
• George Costache	• Mircea Ratiu
• George Dănulescu †	• John Simicin
• Dan C. Didescu	• Ioan D. Sărbu
• Nicolae Dimitriu	*** Ilie J. Smultea
• Antonio Docan	*** Judith Clark Smultea
• John Dumitru	• Simon Speriosu
• Mircea Gorenuc - Hon.	• Ionel Spinu
• Sorin Issvoran	• Elena Stamatescu-Greavu
• Angela Jonescu	• Eugen Stoia
*** Fam. George Jordan †	• Leon (†) & Florence Vasu
• Emeric Kalman	

REGULAR VOTING MEMBERS

George Dicu	Michael Popescu
Traian Lalescu	• Amadeus Schneider
Octavian Papes	• Doina Speriosu
• Ion Pizdrint	• Anton Szigalov

SPECIAL ACKNOWLEDGEMENTS

Unirea dela Vest Society of
The Union & League of Romanian Societies of America
Holy Resurrection Romanian Orthodox Parish
Societatea Academica Romana--Ramura Germania

Associate Members

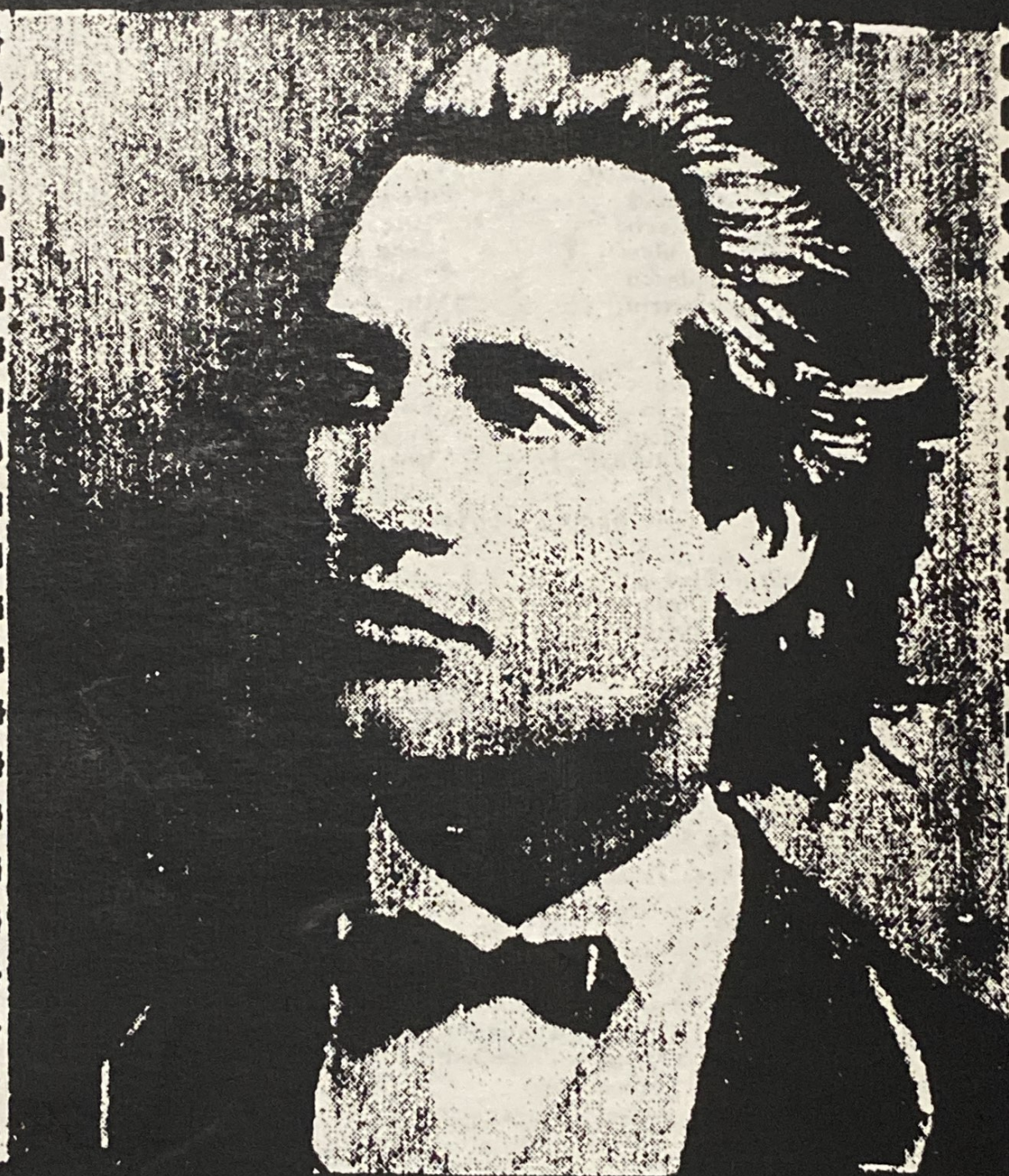
• Gabriela Bercea	Miron Lungu	• John & Florica Rocsin
J. Boboc	• George & Aurelia Melica	• Flory & Eugen Sabo
• Miron Bonca	• Anna & Petru Mihailescu	• Paul Sebastian
• Anton & Olivia Crihan	• Mihai Moşu	• John Sergei
• Flaviu Cristian	• Nicolae Novac	• Ana Simpson
• George Cristoveanu	• George Pascut	• Constantin Sporea
• Cornel Dalea	• Mary Patroan †	• George Stoianescu
• Dionisie Ghermani	• Ilie Racoveanu	• Mircea & Irene Tanasescu
• Alexandrina & Gh. Isac	• Dimitru Radu	• Georgia Tennyson
• Ladis K.D. Kristof	• Eugen Raica	• Nicolae Turcan
• Silvia Prodan-Lange	• Aurelio Rauta	• Emilie Vicas
• Cati Lazarescu		• Ovidiu Vuia

MEMBERSHIP ROSTER -- * Key

- *** Founders w/min. 5 loan units & paying \$25-\$50/mo.
** Founders w/3-4 loan units & paying \$15-20/mo.
* Founders w/1-2 loan units & paying \$10/mo.

- * Members & Founders qualified to vote (pd thru 6/89)
* Associates paid thru June 1989

NOTE: Code above also serves as a reminder to CRC
members who may currently owe some dues or
whose recent donations were not specifically
identified as "dues payments."

- Mihai Eminescu - 1850-1989 -